

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-6136

Chișinău

5 iunie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege *cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 387 din 5 iunie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Mediului.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 72 file și în limba rusă – 80 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (7 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (84 file);
5. Avizele autorităților (51 file);
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (12 file);
7. Avizele Ministerului Justiției (12 file);
8. Analiza impactului de reglementare (16 file);
9. Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (6 file);
10. Declarație de compatibilitate (8 file);
11. Tabele de concordanță (168 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Snejana Novac
Tel.: 022 250 234
e-mail: snejana.novac@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	174
"05" 06	2024
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.387

din 5 iunie 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul Codului subsolului.

Prim-ministru

Contrasemnează.

DORIN RECEAN

Ministrul mediului

Sergiu Lazarencu

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****Codul subsolului**

Parlamentul adoptă prezentul Cod.

Prezentul Cod transpune Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 164 din 30 mai 1996 (CELEX: 31994L0022), după cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr L 102 din 11 aprilie 2006 (CELEX: 32006L0021), după cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a anumitor acte care fac obiectul procedurii prevăzute la articolul 251 din tratat, în ceea ce privește procedura de reglementare cu control – Adaptare la procedura de reglementare cu control - Partea a patra.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Scopul și obiectul**

(1) Codul subsolului are drept scop instituirea cadrului normativ cu privire la folosirea și protecția subsolului în vederea asigurării folosirii raționale și complexe a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală și a altor necesități ale economiei naționale, asigurării securității lucrărilor la folosirea subsolului, precum și apărării drepturilor persoanelor fizice și persoanelor juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare și prevenirea sau reducerea, a oricăror efecte negative asupra mediului, în special asupra apei, aerului, solului, faunei, florei și peisajului, precum și a

oricăror riscuri pentru sănătatea umană, rezultate din gestionarea deșeurilor din industriile extractive.

(2) Obiectul prezentului Cod sunt procedurile și reglementările aplicate în procesul de folosire și protecție a subsolului, având în vedere importanța resurselor minerale în asigurarea securității economice a statului și dezvoltarea durabilă a societății.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezentul Cod reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor juridice în domeniul folosirii și protecției subsolului.

(2) Codul subsolului se aplică în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Dacă prevederile tratatului internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decât cele prevăzute în legislația Republicii Moldova cu privire la folosirea și protecția subsolului, se aplică prevederile tratatului internațional.

(3) Raporturile juridice legate de folosirea și protecția terenurilor, apelor, pădurilor, ce apar în procesul folosirii subsolului, se reglementează prin actele normative corespunzătoare.

(4) Raporturile juridice civile legate de folosirea subsolului se reglementează de normele legislației civile, dacă acestea nu sunt reglementate de normele prezentului Cod.

Articolul 3. Subiecții raporturilor juridice în domeniul folosirii și protecției subsolului

(1) Subiecții raporturilor juridice în domeniul folosirii și protecției subsolului sunt statul, unitățile administrativ-teritoriale precum și persoanele juridice și fizice din Republica Moldova și din străinătate.

(2) În numele statului și al unităților administrativ-teritoriale, la raporturile juridice în domeniul folosinței și protecției subsolului participă autoritățile administrației publice centrale și locale în conformitate cu împuternicirile stabilite de prezentul Cod.

(3) Persoanele juridice și fizice străine beneficiază de aceleași drepturi și poartă aceleași obligații în procesul de folosire și protecție a subsolului ca și persoanele juridice și fizice din Republica Moldova, conform legislației.

(4) Persoanele juridice și fizice, după ce li se eliberează autorizația de folosire a subsolului, dobândesc statut de titular al autorizației de folosire a subsolului.

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentului Cod, noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului – Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, care este autoritatea administrativă centrală din subordinea Ministerului Mediului, specializată în cercetarea, evidența și reglementarea folosirii resurselor minerale, având drept scop implementarea politicii statului în domeniul cercetării geologice, folosirii raționale și protecției subsolului.

autorizație de folosire a subsolului – act permisiv care oferă titularului acestuia dreptul de a folosi subsolul conform modalităților stabilite în acest Cod. Autorizația de folosire a subsolului poate fi acordată pentru fiecare activitate în parte sau pentru mai multe activități odată prevăzute la art. 8;

bază de materie primă minerală – totalitatea rezervelor de substanțe minerale utile și componentelor însoțitoare cercetate, evaluate în prealabil, care pot fi folosite în diverse domenii ale economiei țării;

cercetare geologică a subsolului – complex de lucrări efectuate în scopul determinării structurii scoarței terestre și a proceselor ce decurg în ea, prospectării și explorării substanțelor minerale utile, construirii sau exploatării construcțiilor subterane care nu sunt legate de extragerea substanțelor minerale utile, precum și al organizării în subsol a obiectivelor geologice protejate;

cianuri disociabile în mediu slab acid – cianuri și compuși cianurici care se disociază în mediu slab acid la un pH definit;

dig – structură construită proiectată să rețină sau să limiteze apa și/sau deșeurile într-un iaz de decantare;

deșeuri extractive – deșeuri rezultate din activitatea de cercetare geologică a subsolului, exploatare, tratare și stocare a resurselor minerale precum și din exploatarea carierelor, cu excepția:

a) deșeurile care sunt generate de prospectarea, extracția, tratarea resurselor minerale și exploatarea carierelor, care însă nu rezultă în mod direct din aceste operațiuni;

b) deșeuri rezultate din activități marine de prospecțiune, extracție și tratare a resurselor minerale;

c) injectarea substanțelor cu conținut de apă care rezultă în urma operațiilor de exploatare și extragere a hidrocarburilor sau în urma activităților miniere, precum și injectarea apelor, din motive tehnice, în formațiunile geologice din care au fost extrase hidrocarburile sau alte substanțe sau în formațiunile geologice care, din motive naturale, sunt permanent inadecvate pentru alte întrebuințări. Aceste injectări nu conțin decât substanțele care rezultă din operațiile menționate anterior;

d) reinjectarea apelor subterane pompate din mine și cariere sau care provin din activități de construcții sau de întreținere a lucrărilor de inginerie civilă;

deșeuri inerte – deșeurile care nu suferă nici o modificare fizică, chimică sau biologică importantă. Deșeurile inerte nu se descompun, nu ard și nu produc nici o altă reacție fizică sau chimică, nu sunt biodegradabile și nu deteriorează alte materiale cu care intră în contact într-un mod care să poată duce la poluarea

mediului sau să dăuneze sănătății omului. Producția totală de levigat și conținutul de poluanți al deșeurilor, precum și ecotoxicitatea levigatului trebuie să fie nesemnificative și, în special, să nu pericliteze calitatea apelor de suprafață și/sau apelor subterane;

deținător de deșeuri – producător de deșeuri extractive sau persoana fizică sau juridică care este în posesia acestor deșeuri;

excavație minieră – spațiu în subsol sau la suprafață, creat în urma lucrărilor miniere, care reprezintă o cavitate în masivul de roci;

exploatare – ansamblul de lucrări executate în subteran și/sau la suprafață pentru extragerea substanțelor minerale utile;

extinderea bazei de materie primă minerală – complex de lucrări de cercetări geologice efectuate în scopul descoperirii de zăcăminte noi sau de rezerve noi (sporirea rezervelor) de substanțe minerale utile pentru compensarea micșorării acestora în urma extragerii sau a altor factori;

fondul de stat de informații privind subsolul – totalitatea informațiilor geologice privind subsolul reglementate la art. 31 alin. (1) și a resursele informaționale geologice de stat;

garanție financiară pentru refacerea mediului – obligația și răspunderea titularilor autorizațiilor de folosire a subsolului de asigurare a fondurilor financiare necesare refacerii mediului;

gol minier – spațiul rezultat în urma extracției substanțelor minerale utile în subsol, care prezintă stabilitate structurală cu sau fără lucrări ingineresti, care poate fi utilizat în alte scopuri, după încetarea activității miniere;

haldă - un amplasament amenajat pentru depozitarea deșeurilor solide la suprafață;

iaz de decantare – un sit natural sau un amplasament amenajat pentru depozitarea deșeurilor fin granulate, în mod normal steril de procesare, împreună cu cantități variabile de apă liberă, rezultate din tratarea resurselor minerale, precum și din recircularea și limpezirea apei de proces;

industrii extractive – ansamblul unităților și al întreprinderilor angajate în extracțiile de suprafață sau subterane ale resurselor minerale în scopuri comerciale, inclusiv prin forare sau tratare a materialului extras;

instalație de gestionare a deșeurilor extractive – orice suprafață desemnată pentru acumularea sau depozitarea deșeurilor extractive solide sau lichide, în soluție sau suspensii pentru următoarele perioade:

1) nicio perioadă pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A și instalațiile pentru deșeurile caracterizate ca periculoase în planul de gestionare a deșeurilor;

2) o perioadă mai mare de șase luni pentru instalațiile de deșeuri periculoase generate în mod neprevăzut;

3) o perioadă mai mare de un an pentru instalațiile de deșeuri neinerte nepericuloase;

4) o perioadă mai mare de trei ani pentru instalații pentru soluri nepoluate, deșeuri de prospecțiune nepericuloase, deșeuri rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei și deșeuri inerte.

Astfel de instalații includ orice baraj sau altă structură care conține, reține, limitează sau servește în orice alt mod o astfel de instalație și care include, de asemenea, dar nu se limitează la halde și iazuri de decantare, dar care exclude golurile de excavare în care deșeul este reamplasat, după extracția substanțelor minerale, în scopuri de rehabilitare și construcție;

levigat - orice lichid care percolează prin deșeul depozitat și care rezultă din acesta sau este conținut în cadrul unei instalații de deșeuri, inclusiv scurgerile poluate, și care poate dăuna mediului, în cazul în care nu este tratat corespunzător;

materie primă minerală – substanțe minerale utile extrase, ce au fost supuse prelucrării primare;

modificare importantă – modificarea adusă structurii sau exploatării unei instalații de gestionare a deșeurilor care, în opinia autorității competente, poate avea efecte negative importante asupra sănătății umane sau mediului;

monitoringul stării subsolului – sistem de observații regulate asupra stării subsolului în scopul depistării la timp a schimbărilor stării lui, evaluarea acestor schimbări, preîntâmpinarea și înlăturarea consecințelor proceselor și fenomenelor negative;

operator – orice persoană fizică sau juridică responsabilă pentru gestionarea deșeurilor extractive în conformitate cu legislația internă a statului membru în care are loc gestionarea deșeurilor, inclusiv în ceea ce privește stocarea temporară a deșeurilor extractive, precum și în etapele de exploatare a instalației și după închiderea acesteia;

perimetru de cercetare și exploatare – aria corespunzătoare proiecției la suprafața a conturului părții din scoarța terestră în interiorul căreia, pe un interval de adâncime determinat, se realizează lucrări de cercetare, respectiv de exploatare, precum și suprafețele necesare desfășurării activităților de prelucrare, preparare a substanțelor minerale utile și de stocare a deșeurilor extractive;

prelucrarea substanțelor minerale utile – proces mecanic, fizic, biologic, termic, chimic sau combinații de procese aplicate substanțelor minerale utile, inclusiv sortarea, spălarea, concasarea, precum și reprocesarea deșeurilor înlăturate anterior, dar cu excepția topirii, a procedeelelor de prelucrare termică (alta decât calcinarea) și a procedeelelor metalurgice;

priză de apă subterană – locul de extragere sau captare a apei din surse subterane cu totalitatea construcțiilor și instalațiilor. Priza de apă poate conține una sau mai multe instalații de captare a apei;

program de stat – program elaborat în scopul aplicării strategiilor și politicilor în domeniul folosirii raționale și protecției subsolului care se realizează cu fonduri alocate de la bugetul de stat;

prospecțiune – căutarea zăcămintelor minerale cu valoare economică, inclusiv prelevarea de probe, prelevarea globală, execuția de foraje și șanțuri, dar

cu excluderea oricăror lucrări necesare pentru exploatarea acestor zăcăminte și a tuturor activităților asociate direct cu o operațiune de extracție existentă;

reabilitare – refacere a terenului afectat de o instalație de gestionare a deșeurilor extractive astfel încât starea acestuia să fie readusă la un nivel satisfăcător, în special în ceea ce privește calitatea solului, viața sălbatică, habitatele naturale, sistemele hidrologice, peisajul și posibilitățile de utilizare corespunzătoare;

sector de subsol – parte de subsol geometrizedă, care are hotare în spațiu, ale căror coordonate sunt fixate sub formă de tabel și/sau în formă grafică;

sol nepoluat – solul care este îndepărtat din stratul superior al solului în cursul activităților extractive și care nu este considerat poluat;

steril de procesare – deșeuri solide sau șlamuri care rămân după tratarea mineralelor prin procedee de separare (de exemplu, măcinare, zdrobire, sortare după mărime, flotație și alte tehnici fizico-chimice) pentru extragerea mineralelor valoroase dintr-o rocă mai puțin valoroasă;

studiu de fezabilitate privind valorificarea substanțelor minerale utile – analiză complexă și detaliată a posibilităților de exploatare și utilizare economică a resurselor minerale. Acest studiu are ca obiectiv evaluarea fezabilității tehnice, economice, sociale și de mediu a unui proiect minier sau a unei activități de extracție și prelucrare a resurselor minerale;

subsol – parte a scoarței terestre aflată sub stratul de sol fertil, iar în lipsa acestuia, sub suprafața terestră și fundul bazinelor de apă și apelor curgătoare, care ajunge până la adâncimi accesibile pentru cercetare geologică și valorificare;

substanțe minerale utile – acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi și ape subterane, ale căror compoziție chimică și proprietăți fizice permit folosirea lor în sfera producției materiale și consumului imediat sau după prelucrare. La substanțe minerale utile se referă și rămășițele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol;

titular al autorizației de folosire a subsolului – orice persoană juridică sau fizică, din Republica Moldova sau străină, care poate desfășura una sau mai multe activități prevăzute la art. 8;

tratarea resurselor minerale – procedeu mecanic, fizic, biologic, termic sau chimic sau combinații de procedee aplicate resurselor minerale, inclusiv cele provenind din exploatarea carierelor, destinat extracției mineralelor, inclusiv modificarea dimensiunii, trierea, separarea și leșierea, precum și reprocesarea deșeurilor înlăturate anterior, dar cu excepția topirii, a procedeelor de prelucrare termică (altă decât calcinarea) și a procedeelor metalurgice;

zăcămint de substanțe minerale utile – acumulare naturală de substanțe minerale utile care, din punct de vedere cantitativ și calitativ, poate fi obiect de valorificare industrială în condițiile stării actuale a tehnicii și economiei, fapt confirmat prin înregistrarea corespunzătoare în Registrul geologic de stat;

recultivare – refacerea mediului geologic și a ecosistemelor terestre afectate de activitatea minieră cât mai aproape de starea naturală, prin aplicarea unor măsuri de remediere și/sau reconstrucție ecologică, complementare și compensatorii, și prin eliminarea oricărui risc semnificativ de impact asupra acestora, conform categoriei de destinație și a modului de folosință a terenului;

registru geologic de stat – resursă informațională unică care conține date cu privire la cercetarea, folosirea și protecția subsolului pe teritoriul Republicii Moldova, creată în urma documentării în cadrul unui sistem informațional dedicat;

Articolul 5. Principiile legislației cu privire la subsol

Legislația cu privire la subsol se bazează pe următoarele principii:

- a) asigurarea folosirii raționale, complexe și inofensive a subsolului;
- b) asigurarea protecției subsolului și mediului;
- c) asigurarea îmbinării intereselor locale și naționale;
- d) asigurarea extinderii bazei de materie primă minerală;
- e) asigurarea egalității în drepturi și a intereselor legitime ale tuturor persoanelor juridice și fizice la folosirea subsolului;
- f) respectarea tratamentului egal, transparenței și nediscriminării în procesul atribuirii și exploatării subsolului;
- g) previzibilitatea și stabilitatea reglementărilor în domeniul folosinței și protecției subsolului.

Articolul 6. Proprietatea asupra subsolului, substanțelor minerale utile și materiei prime minerale

(1) Bogățiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanțele minerale utile pe care le conține, precum și spațiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietății publice, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcămintului, apele de suprafață și cele subterane.

(2) Sectoarele de subsol nu pot fi înstrăinate, ele pot fi date numai în folosință. Toate actele juridice privind înstrăinarea sau dobândirea, în folosul persoanelor fizice sau juridice cu capital privat, a sectoarelor de subsol, inclusiv prin privatizare, precum și actele juridice privind darea acestora în comodat persoanelor indicate sunt lovite de nulitate absolută.

(3) Substanțele minerale utile extrase aparțin titularului autorizației de folosire a subsolului cu drept de proprietate în cazul în care decizia de eliberare a autorizației de folosire a subsolului nu prevede altfel.

Articolul 7. Dreptul statului la cumpărarea materiei prime minerale și la rechiziționarea acesteia

(1) În caz de calamitate naturală, catastrofă tehnogenă sau în alte cazuri prevăzute de legislația cu privire la situațiile excepționale, Guvernul are dreptul să

rechiziționeze o parte sau toată materia primă minerală, necesară pentru nevoile statului, pe parcursul întregii perioade a situației excepționale.

(2) Rechiziționarea materiei prime minerale de la titularii autorizațiilor de folosire a subsolului se face indiferent de tipul de proprietate și de apartenență statală, în conformitate cu Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, cu compensarea ulterioară proprietarilor a cheltuielilor suportate la exploatarea materiei prime minerale rechiziționate.

Articolul 8. Tipurile de folosire a subsolului

În conformitate cu prezentul Cod, subsolul se atribuie în folosință pentru desfășurarea următoarelor activități:

- 1) cercetare geologică a subsolului;
- 2) exploatarea substanțelor minerale utile;
- 3) folosirea golurilor miniere;
- 4) depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor în subsol;
- 5) organizarea obiectivelor geologice protejate de stat;
- 6) colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, a altor materiale geologice de colecție;
- 7) exploatarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive.

Articolul 9. Dreptul de folosință asupra sectorului de subsol

(1) Dreptul de folosință a subsolului în vederea desfășurării activităților prevăzute la art. 8 se realizează în baza autorizației de folosire a subsolului eliberată în condițiile prezentului Cod.

(2) Autorizația de folosire a subsolului este un act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Articolul 10. Termenele de folosire a subsolului

(1) Autorizațiile de folosire a subsolului se eliberează pe termen limitat și nelimitat.

(2) Pe termen limitat, autorizația de folosire a subsolului se eliberează pentru cercetare geologică, colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție, exploatarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive – pe termen de 5 ani.

(3) Pe termen limitat, autorizația de folosire a subsolului se eliberează pentru extragerea substanțelor minerale utile și folosirea golurilor miniere pe termenul de exploatare a zăcămintului sau a sectorului de exploatare care este stabilit de proiectul tehnologic pentru exploatarea și recultivarea acestuia, dar nu mai mult de 20 ani. În caz de necesitate, termenul limitat prevăzut în autorizație de folosire subsolului se prelungește de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, la solicitarea titularului autorizației de folosire a subsolului, dacă se respectă condițiile de folosire a subsolului, pe perioade consecutive care nu pot depăși 5 ani. Prelungirea termenului de valabilitate a

autorizației de folosire a subsolului se face în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(4) Pe termen nelimitat autorizația de folosire a subsolului se eliberează pentru depozitarea substanțelor periculoase și deșeurilor în subsol, organizarea obiectivelor geologice protejate de stat.

(5) Autorizația de folosire a subsolului se eliberează gratuit.

Capitolul II

REGLEMENTAREA DE CĂTRE STAT A FOLOSIRII ȘI PROTECȚIEI SUBSOLULUI

Articolul 11. Administrarea de stat a folosirii și protecției subsolului
Participanți în procesul de administrare de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului sunt:

- a) Guvernul;
- b) Ministerul Mediului;
- c) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului;
- d) Agenția de Mediu;
- e) Inspectoratul pentru Protecția Mediului;
- f) Autoritățile administrației publice locale.

Articolul 12. Competența Guvernului

De competența Guvernului sunt:

- a) asigurarea realizării politicii statului în domeniul folosirii și protecției subsolului;
- b) aprobarea creării Registrului geologic de stat și, după caz, a altor sisteme și resurse informaționale geologice de stat în conformitate cu cadrul normativ din domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat;
- c) stabilirea modului de instituire a Fondului de stat de informații geologice privind subsolul precum și modul de acces și oferire a informațiilor din Fond;
- d) aprobarea tarifelor și normelor de timp pentru lucrările de cercetări geologice finanțate din bugetul de stat;
- e) aprobarea programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală pentru satisfacerea necesarului țării cu resurse industriale de substanțe minerale utile și luarea măsurilor pentru realizarea acestora;
- f) aprobarea, la propunerea Ministerului Mediului, a listei substanțelor minerale utile de importanță națională;
- g) adoptarea hotărârilor și a clauzelor contractuale cu privire la transmiterea pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de substanțe minerale utile de importanță națională;

- h) aprobarea cotelor la exportul de materie primă minerală și a limitelor de extragere a unor tipuri de substanțe minerale utile;
- i) aplicarea restricțiilor la folosirea subsolului pe sectoare aparte pentru asigurarea securității naționale și protecției mediului;
- j) aprobarea standardelor, normelor și regulilor corespunzătoare modului de folosire și protecție a subsolului;
- k) stabilirea modului de efectuare a expertizei de stat a informației geologice privind subsolul și de aprobare a rezervelor de substanțe minerale utile;
- l) aprobarea modului de prezentare de către titularii autorizațiilor de folosire a subsolului a rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile;
- m) adoptarea hotărârilor cu privire la construirea pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, precum și amplasarea în locurile aflării lor a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile;
- n) reglementarea comerțului substanțelor minerale utile solide;
- o) stabilirea modului de gestionare a deșeurilor din industria extractivă;
- p) adoptarea hotărârilor în scopul depozitării substanțelor periculoase și deșeurilor în subsol.
- q) adoptarea hotărârilor privind organizarea obiectivelor geologice de importantă națională, protejate de stat;
- r) aprobarea mecanismului de constituire, actualizare și restituire a garanției financiare pentru refacerea mediului, precum și procedura de control și monitorizare;
- s) stabilirea modului de atribuire a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile prin concurs public în conformitate cu art. 40 și 41;
- t) aprobarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea miniera.

Articolul 13. Competența Ministerului Mediului

De competența Ministerului Mediului sunt:

- a) elaborarea și promovarea politicii statului în domeniul folosirii și protecției subsolului;
- b) elaborarea, în comun cu organele centrale de specialitate și alte instituții interesate, a programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală a țării și monitoringului stării subsolului, asigurarea realizării acestora;
- c) stabilirea modului de înregistrare de stat și de evidentă de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului;
- d) determinarea modului de ținere a Cadastrului de stat al zăcămintelor și manifestărilor de substanțe minerale utile, Registrul geologic de stat și Cadastrului de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile;

e) elaborarea actelor normative în domeniul cercetării geologice a subsolului, folosirii și protecției acestuia;

f) elaborarea și aprobarea normelor și regulilor în domeniul cercetării geologice a subsolului, folosirii și protecției acestuia;

g) elaborarea mecanismului de constituire, actualizare și restituire a garanției financiare pentru refacerea mediului, precum și procedura de control și monitorizare;

h) determinarea zonelor pentru exercitarea activităților de prospectare, explorare și extracție de hidrocarburi;

i) elaborarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră.

Articolul 14. Atribuțiile autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului

Atribuțiile autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului sunt:

a) implementarea politicii statului în domeniul cercetării geologice, folosirii raționale și protecției subsolului;

b) asistarea Ministerului Mediului, în comun cu autoritățile centrale de specialitate și alte instituții interesate, la elaborarea programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală și monitoringului stării subsolului, asigurarea realizării acestora;

c) exercitarea funcției de beneficiar al lucrărilor de cercetări geologice finanțate din bugetul de stat și executarea lucrărilor de monitoring a apelor subterane;

d) înregistrarea de stat și evidența de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului;

e) efectuarea expertizei geologice de stat;

f) ținerea Fondului de stat de informații geologice privind subsolul;

g) ținerea Cadastrului de stat al zăcămintelor și manifestărilor de substanțe minerale utile, ținerea Cadastrului de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile și Registrul geologic de stat;

h) organizarea și desfășurarea concursurilor pentru dreptul de folosire a zăcămintelor de substanțe minerale utile;

i) participarea la elaborarea proiectelor de acte normative, de standarde, norme și reguli privind cercetarea geologică, folosirea și protecția subsolului;

j) elaborarea și aprobarea, în limitele competenței, a normelor și regulilor de cercetare geologică a subsolului;

k) monitorizarea lucrărilor de cercetări geologice;

l) elaborarea de propuneri pentru lista substanțelor minerale utile de importantă națională;

m) eliberarea avizului cu privire la lipsa sau existența de substanțe minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții;

n) acordarea, suspendarea, retragerea autorizației de folosire a subsolului ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului;

o) adoptarea deciziilor privind expunerea la concurs a sectoarelor de subsol și/sau zăcămintelor de substanțe minerale utile solicitate pentru cercetare geologică și/sau valorificare industrială, cu excepția celor de importanță națională;

p) adoptarea deciziilor de eliberare sau de refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru desfășurarea activităților prevăzute la art. 8 și eliberarea autorizației, dacă este cazul;

q) realizarea și actualizarea periodică a unui inventar al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv care au fost închise inclusiv celor abandonate, localizate pe teritoriul țării, care cauzează impact negativ grav asupra mediului sau au potențialul de a deveni pe termen scurt sau mediu o amenințare gravă asupra sănătății umane și mediului;

r) elaborarea și aprobarea conținutului-cadru al proiectelor tehnice de folosire a subsolului și a planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere;

s) coordonarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect privind folosirea subsolului la capitolele ce țin de informația geologică, rezervele geologice și industriale de substanțe minerale utile, cu păstrarea acestora pentru sistematizare;

t) stabilirea consecutivității obținerii actelor anexate la cererea de obținere a autorizației de folosire a subsolului pentru tipurile de folosire a subsolului stabilite la art. 8;

u) coordonarea și aprobarea planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere;

v) coordonarea normativelor de pierderi de substanțe minerale utile.

Articol 15. Competența Agenției de Mediu

Agenția de Mediu asigură realizarea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului și/sau după caz, evaluarea biodiversității pentru activitățile planificate legate de folosirea subsolului, inclusiv în privința activităților de înhumare (depozitare) a substanțelor periculoase și a deșeurilor, conform prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Articolul 16. Competențele Inspectoratului pentru Protecția Mediului

De competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului în domeniul folosirii raționale și protecției subsolului sunt:

a) controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului;

b) controlul geologic de stat;

c) supravegherea minieră de stat;

d) constatarea și evaluarea prejudiciilor cauzate mediului în rezultatul nerespectării legislației cu privire la subsol;

e) intentarea acțiunilor civile de recuperare a prejudiciilor cauzate mediului ca urmare a încălcării actelor normative cu privire la subsol;

f) înaintarea cererilor în instanțele de judecată competente, precum și către alte autorități de drept în vederea recuperării prejudiciilor cauzate mediului în urma desfășurării activităților ilicite legate de folosirea subsolului;

g) monitorizarea și controlul folosirii garanției financiare pentru refacerea mediului.

Articolul 17. Competența autorităților administrației publice locale

De competența autorităților administrației publice locale sunt:

a) atribuirea în folosință a terenurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale pentru cercetare geologică și exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile;

b) participarea la elaborarea programelor de folosire rațională a subsolului la nivel local;

c) coordonarea lucrărilor de dinamitare în procesul de extragere a substanțelor minerale utile;

d) participarea în procesul de avizare a evaluării impactului asupra mediului.

Capitolul III CERCETAREA GEOLOGICĂ A SUBSOLULUI

Articolul 18. Sarcinile cercetării geologice a subsolului

Sarcinile cercetării geologice a subsolului sunt: obținerea datelor privind structura geologică a subsolului, privind procesele care au loc în acesta, obținerea informației privind câmpurile geofizice, starea geochimică, geomecanică și geoecologică a subsolului, descoperirea și evaluarea substanțelor minerale utile, cercetarea condițiilor formării și amplasării lor, determinarea condițiilor tehnice-miniere și altor condiții de exploatare a zăcămintelor de substanțe minerale utile și de folosire a subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile.

Articolul 19. Tipurile de cercetare geologică a subsolului

(1) În conformitate cu prezentul Cod, cercetarea geologică a subsolului se divizează în:

a) cercetarea geologică a subsolului în scopul identificării, reevaluării și sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor;

b) cercetarea geologică a subsolului în scopul folosirii golurilor miniere;

c) cercetarea geologică a subsolului în scopul organizării obiectivelor geologice protejate;

d) cercetarea geologică a stării subsolului.

(2) Normele și regulile de executare a tipurilor menționate de cercetare geologică a subsolului, precum și cerințele față de informația geologică obținută

se stabilesc de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(3) Cercetarea geologică a subsolului se efectuează în bază de autorizație de folosire a subsolului pentru cercetare geologică, emisă de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

Articolul 20. Cerințele de bază față de cercetarea geologică a subsolului

(1) La cercetarea geologică a subsolului se asigură:

a) aplicarea metodelor și procedeelelor raționale și eficiente de cercetare geologică a subsolului, ce garantează protecția mediului și conservarea proprietăților naturale ale subsolului;

b) plenitudinea cercetării structurii geologice a subsolului, condițiilor tehnice miniere, hidrogeologice și altor condiții de exploatare a zăcămintelor cercetate, construirii și exploatării golurilor miniere;

c) veridicitatea determinării cantității și calității rezervelor tuturor substanțelor minerale utile și componentelor ce se conțin în acestea, proprietăților tehnologice ale substanțelor utile și rocilor de magazin, precum și proceselor ce au loc în ele;

d) depozitarea rocilor și substanțelor minerale utile extrase, excluzând impactul lor dăunător asupra mediului și sănătății populației;

e) integritatea documentației geologice și de proiect, probelor de roci și minereuri, carotei, duplicatelor probelor de substanțe minerale utile;

f) integritatea excavațiilor miniere de cercetare și sondelor de foraj ce pot fi utilizate la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile sau în alte scopuri; lichidarea, în modul stabilit, a excavațiilor miniere și sondelor de foraj care nu mai pot fi folosite;

g) cercetarea, prognozarea și determinarea unui posibil impact dăunător asupra mediului și asupra stării subsolului în cazul sarcinilor tehnogene legate de folosirea subsolului;

h) recultivarea terenurilor degradate în timpul cercetării subsolului și aducerea acestora într-o stare nepericuloasă din punct de vedere ecologic.

(2) Persoanele fizice și juridice care efectuează lucrări de cercetare geologică a subsolului pot stipula și alte cerințe dacă acestea nu contravin legislației.

Articolul 21. Înregistrarea de stat și evidenta de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului

(1) Înregistrarea de stat și evidenta de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului se efectuează în scopul generalizării și folosirii cu maximă eficiență a rezultatelor cercetării subsolului, precum și al evitării dublării lucrărilor menționate.

(2) Înregistrării de stat sunt supuse toate tipurile de lucrări de cercetare geologică a subsolului, executate de către persoanele fizice și juridice, indiferent de apartenența lor departamentală și de forma juridică de organizare.

(3) Înregistrarea de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului fără acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarului terenului pentru efectuarea acestora este interzisă.

(4) Efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului fără înregistrarea de stat a acestora se interzice.

(5) Evidenta de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului reprezintă evidenta cercetării geologice, hidrogeologice, geologice-ingenerești, geofizice și geoecologice a subsolului țării.

(6) Lucrările de cercetare geologică a subsolului se înregistrează obligatoriu în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul din cadrul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului în modul stabilit de Ministerul Mediului.

Articolul 22. Cercetarea geologică a subsolului în scopul identificării, reevaluării și sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor

Cercetarea geologică a subsolului în scopul identificării, reevaluării și sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor include un complex de lucrări efectuate în scopul stabilirii cantității rezervelor de substanțe minerale utile, caracteristicilor calitative ale acestora, inclusiv a proprietăților tehnologice, determinării amplasării în spațiu a substanțelor minerale utile și altor date cu exactitatea necesară pentru elaborarea proiectului de exploatare zăcămintului și includerea rezervelor acestuia în Registrul geologic de stat.

Articolul 23. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile

(1) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere, fără concurs, în care se indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, tipul de substanțe minerale utile care se solicită pentru cercetare, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității de efectuare a lucrărilor de cercetări geologice;

b) planul topografic cu indicarea suprafeței și a limitelor sectorului de subsol solicitat pentru cercetări geologice, precum și a coordonatelor geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate MOLDREF-99;

c) dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului solicitat pentru efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.

(2) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile și eliberează dacă este cazul autorizația.

(3) Consecutivitatea obținerii actelor specificate la alin. (1) se stabilește de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autorității administrației publice locale în limitele unității administrativ- teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 24. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul reevaluării rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor

(1) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul reevaluării rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care se indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială ulterioară, tipul de substanțe minerale utile care se solicită pentru cercetare, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității de efectuare a lucrărilor de reevaluare și indicarea limitelor necesare pentru reevaluare;

b) dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului pentru efectuarea lucrărilor de reevaluare;

c) proiectului la efectuarea lucrărilor de reevaluare.

(2) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul reevaluării rezervelor de substanțe minerale utile și eliberează dacă este cazul autorizația.

(3) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul reevaluării rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea

administrației publice locale în limitele unității administrativ- teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 25. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor

(1) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care se indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, tipul de substanțe minerale utile care se solicită pentru cercetare, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității de efectuare a lucrărilor de cercetări geologice în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor;

b) planului topografic la scara 1:5000, cu indicarea suprafeței și a limitelor sectorului de subsol solicitat pentru cercetări geologice și limitele comune cu zăcămintul de substanțe minerale utile în exploatare, precum și a coordonatelor geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate MOLDREF-99, elaborat de către un specialist certificat în domeniul topo-geodeziei și cartografiei, categoria V – topografie minieră;

c) proiectului la efectuarea lucrărilor de cercetări geologice;

d) dovezi dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului solicitat pentru efectuarea lucrărilor de cercetare geologică în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile.

(2) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de pana la 30 zile de la data depunerii cererii, înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor și eliberează dacă este cazul autorizația.

(3) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 26. Cercetarea subsolului la inițiativa statului

Cercetarea geologică a subsolului la inițiativa statului se efectuează în baza programelor de stat finanțate din bugetul de stat fără obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică.

Articolul 27. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetarea geologică a subsolului în scopul folosirii golurilor miniere

(1) Cercetarea geologică a subsolului în scopul folosirii golurilor miniere include un complex de lucrări efectuate în scopul stabilirii condițiilor geologice, litologice, hidrogeologice ale subsolului precum și condițiile de asigurare a securității efectuării lucrărilor cu privire la posibilitatea folosirii golurilor miniere.

(2) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul folosirii golurilor miniere, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care va indica forma juridică de organizare, elementele de identificare, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității de efectuare a lucrărilor de cercetări geologice care va conține și datele privind tipul și destinația construcției;

b) copiei planului topografic al sectorului solicitat, la scara 1:500 sau 1:1000, cu situația la zi.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul folosirii golurilor miniere și eliberează dacă este cazul autorizația.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul folosirii golurilor miniere, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 28. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetarea geologică a subsolului în scopul organizării obiectivelor geologice protejate

(1) Cercetarea geologică a subsolului în scopul organizării obiectivelor geologice protejate include un complex de lucrări efectuate în scopul stabilirii condițiilor geologice și hidrogeologice ale obiectivelor.

(2) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul organizării obiectivelor geologice protejate, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare, elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității de efectuare a lucrărilor de cercetări geologice;

b) copiei planului topografic al sectorului solicitat, la scara 1:1000 sau 1:5000, cu situația la zi;

c) acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului pentru efectuarea lucrărilor de cercetare.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul organizării obiectivelor geologice protejate și eliberează dacă este cazul autorizația.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul organizării obiectivelor geologice protejate, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ- teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 29. Cercetarea geologică a stării subsolului

(1) Cercetarea geologică a stării subsolului include un complex de lucrări efectuate pentru monitoringul apelor subterane, proceselor geologice periculoase și a stării câmpurilor geofizice.

(2) Lucrările de monitoring a apelor subterane se execută de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, fără emiterea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare.

(3) Lucrările de cercetare a proceselor geologice periculoase și a stării câmpurilor geofizice se execută de către persoane fizice și juridice specializate, din contul mijloacelor financiare de stat și/sau investițiilor private, fără emiterea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare, cu înregistrarea lucrărilor în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul din cadrul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului și prezentarea rezultatelor către aceasta.

(4) Modul de înregistrarea a lucrărilor pentru cercetarea geologică a stării subsolului în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul se stabilește de către Ministerul Mediului.

Articolul 30. Organizarea cercetării geologice a subsolului

(1) Cercetarea geologică a subsolului se efectuează în baza programelor interstatale și statale complexe sau a programelor cu destinație specială, planurilor interramurale și ramurile, proiectelor, programelor autorităților administrației publice locale, solicitărilor agenților economici.

(2) Cercetarea geologică a subsolului prevăzută de programele interstatale și statale, de planurile interramurale și ramurile, de proiecte se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat. Cercetarea geologică a

subsolului conform programelor autorităților administrației publice locale se efectuează din contul mijloacelor bugetelor locale. Titularii autorizațiilor de folosire a subsolului efectuează lucrările de cercetare geologică din contul mijloacelor proprii.

Articolul 31. Informația geologică privind subsolul

(1) Prin informație geologică privind subsolul se înțelege informația (materialele) despre structura geologică și istoria dezvoltării subsolului, fenomenele legate de subsol și procesele ce au loc în acesta, componenta și proprietățile rocilor și apelor subterane, existența în subsol a substanțelor minerale utile și legăturile amplasării lor, câmpurile geochimice și geofizice, precum și alte date despre subsol obținute în urma cercetării, folosirii și protecției subsolului și prezentate sub orice formă și pe orice suporturi (rapoarte geologice, hărți, baze de date în format electronic etc.).

(2) Informația geologică privind subsolul se prezintă în mod obligatoriu și cu titlu gratuit Fondului de stat de informații geologice privind subsolul de către persoanele fizice și juridice care au înregistrat lucrările de cercetare geologică, indiferent de dreptul de proprietate asupra acesteia.

(3) Informația geologică privind subsolul obținută din contul mijloacelor bugetului de stat și ale bugetelor locale este proprietate de stat.

(4) Informația geologică privind subsolul obținută de către persoanele fizice și juridice din contul mijloacelor proprii este proprietate a acestora și poate fi folosită de persoane terțe în scopuri comerciale numai cu acordul proprietarului acesteia.

(5) La retragerea autorizației de folosire a subsolului sau la expirarea termenului de confidențialitate, întreaga informație geologică privind sectorul respectiv trece în proprietate de stat.

(6) Modul și condițiile de formare, păstrare și oferire a informației geologice privind subsolul se stabilesc de Guvern.

(7) Pentru folosirea în scopuri comerciale a informației geologice aflate în proprietatea statului se percepe o plată, care se transferă în bugetul de stat.

(8) De la titularii autorizațiilor de folosire a subsolului care au compensat cheltuielile statului pentru cercetarea geologică a subsolului, plată pentru folosirea informației geologice referitoare la sectorul de subsol atribuit în folosință nu se percepe.

(9) Modul de calculare și încasare a plății pentru folosirea informației geologice care constituie proprietate de stat se stabilește de Guvern.

Articolul 32. Fondul de stat de informații geologice privind subsolul

(1) Fondul de stat de informații geologice privind subsolul este parte componentă a Fondului arhivistic de stat și se află în gestiunea autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(2) Potrivit competenței sale, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului efectuează colectarea, evidența, sistematizarea, păstrarea și utilizarea materialelor informative cu privire la subsol și la folosirea subsolului, prezentate de către persoanele fizice și juridice, în scopul reglementării cercetării geologice a subsolului, sintetizării și folosirii cu eficiență a rezultatelor obținute și evidenței rezervelor de substanțe minerale utile.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului acordă servicii informative contra plată. Cazurile în care informația geologică privind subsolul se prezintă gratuit persoanelor fizice și juridice se stabilesc de Guvern.

(4) Modul de constituire și ținere a Fondului de stat de informații geologice privind subsolul se stabilește de Guvern.

Articolul 33. Expertiza geologică de stat

(1) Expertiza geologica de stat include expertiza de stat a informației geologice și expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.

(2) Expertizei de stat a informației geologice se supun rezultatele obținute ca urmare a:

- a) cercetării geologice a subsolului în scopul folosirii gurilor miniere;
- b) cercetării geologice a subsolului în scopul organizării obiectivelor geologice protejate;
- c) cercetării geologice a stării subsolului.

(3) Expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile se supun rezultatele obținute ca urmare a cercetării geologice a subsolului în scopul identificării, reevaluării, sporirii sau trecerii la pierderi a rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor.

(4) Avizul expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile reprezintă rezultatul expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile. Avizul expertizei de stat a informației geologice reprezintă rezultatul expertizei de stat a informației geologice.

(5) Expertiza de stat a informației geologice și expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile se efectuează din contul titularului autorizației de folosire a subsolului în bază de contract încheiat cu autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului. Tariful efectuării expertizei de stat se stabilește de Guvern.

(6) Expertiza de stat a informației geologice cu privire la subsol se efectuează de către experți geologi selectați de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului în modul stabilit de Guvern.

(7) Expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile se efectuează de experți geologi selectați de către Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, în modul stabilit de Guvern.

(8) Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile instituită pe lângă autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului își

exercită atribuțiile conform Regulamentului Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, aprobat de Guvern.

Articolul 34. Substanțele minerale utile și tipurile lor

(1) În conformitate cu prezentul Cod, substanțele minerale utile se divizează în minereuri metalifere și nemetalifere, combustibile solide, petrol și gaze naturale, gaze inerte, ape subterane.

(2) Conform importanței economice și în scopul determinării statutului juridic al regimului lor de folosire, substanțele minerale utile se divizează în următoarele tipuri:

- a) substanțe minerale utile de importantă națională – petrol, gaze naturale, combustibile solide și alte tipuri de substanțe minerale utile, a căror listă se stabilește de Guvern;
- b) substanțe minerale utile larg răspândite – nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă.

Articolul 35. Cadastrul de stat al subsolului

(1) Cadastrul de stat al subsolului se ține pentru evidența rezultatelor lucrărilor legate de folosirea subsolului, în scopul asigurării elaborării programelor de cercetare geologică a subsolului și extinderii bazei de materie primă minerală, folosirii complexe a zăcămintelor de substanțe minerale utile, amplasării raționale a întreprinderilor de extragere a acestora și este constituit din Cadastrul de stat al zăcămintelor și manifestărilor de substanțe minerale utile și Cadastrul de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile.

(2) Cadastrul de stat al zăcămintelor și manifestărilor de substanțe minerale utile include pe fiecare zăcământ și manifestare de substanțe minerale utile informații ce caracterizează cantitatea și calitatea substanțelor minerale utile de bază și a celor secundare stratificate, a componentelor pe care le conțin acestea, condițiile tehnice-miniere, hidrogeologice, ecologice și alte condiții de exploatare a zăcământului și evaluarea economice-geologică a acestuia.

(3) Cadastrul de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se ține pe sectoare ale subsolului, goluri naturale și tehnogene destinate folosirii în economia națională și include caracteristicile lor naturale, fizice și de relief în spațiu, informații despre valoarea social-economică a acestora, direcțiile posibile de folosire și gradul lor de valorificare.

(4) Cadastrul de stat al subsolului se întocmește și se ține de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului în modul stabilit de Ministerul Mediului.

Articolul 36. Registrul geologic de stat

(1) Registrul geologic de stat se ține în scopul evidenței stării bazei de materie primă minerală și se întocmesc pentru fiecare tip de substanța minerală utilă aparte, ținându-se cont de toate componentele, conținute în substanța minerală utilă respectivă, care au fost evaluate cantitativ și calitativ.

(2) Registrul geologic de stat conține informații privind cantitatea, calitatea și nivelul de cercetare a rezervelor de fiecare tip de substanțe minerale utile pe zăcămintele de importanță industrială, privind amplasarea acestora, gradul de valorificare industrială, extragerea, pierderile și asigurarea industriei cu rezerve de substanțe minerale utile cercetate.

(3) Mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile în Registrul geologic de stat, se efectuează în baza deciziei Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, conform competențelor stabilite de Guvern, precum și în baza Rapoartelor anuale privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, prezentate de către beneficiarii subsolului în modul stabilit de Guvern.

(4) Registrul geologic de stat se ține de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului modul stabilit de Ministerul Mediului.

Capitolul IV EXPLOATAREA SUBSTANȚELOR MINERALE UTILE

Articolul 37. Scopul exploatării substanțelor minerale utile

Scopul exploatării substanțelor minerale utile constă în asigurarea folosirii raționale și complexe a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală, protecției și asigurării securității lucrărilor la folosirea subsolului.

Articolul 38. Exploatarea substanțelor minerale utile

(1) În conformitate cu prezentul Cod, substanțele minerale utile se divizează în minereuri metalifere și nemetalifere, combustibile solide, petrol și gaze naturale, gaze inerte, ape subterane.

(2) În conformitate cu prezentul Cod, exploatarea substanțelor minerale utile se referă la utilizarea lor conform criteriilor economice și regimului de folosire, ce se divizează în următoarele tipuri:

a) substanțe minerale utile de importanță națională – petrol, gaze naturale, combustibile solide și alte tipuri de substanțe minerale utile, a căror listă se stabilește de Guvern;

b) substanțe minerale utile larg răspândite – nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă;

c) exploatarea apelor subterane.

(3) Exploatarea substanțelor minerale utile se efectuează în bază de autorizație de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile, emisă de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

Articolul 39. Cerințele de bază față de exploatarea substanțe minerale utile

La exploatarea substanțelor minerale utile se asigură:

a) aplicarea tehnologiilor raționale, ecologic inofensive și a metodelor de extragere a substanțelor minerale utile și a componentelor de importanță industrială conținute în acestea, neadmiterea pierderilor supranormative și reducerea calității substanțelor minerale utile, precum și neadmiterea exploatării selective a substanțelor minerale utile;

b) executarea lucrărilor în condiții nepericuloase pentru oameni, mediu, obiective și construcții;

c) corespunderea totală a tehnologiilor și parametrilor de exploatare zăcămintelor aplicate efectiv cu cei aprobați în proiecte;

d) ținerea documentației geologice, de topografie minieră, tehnice și asigurarea integrității acesteia;

e) evidența permanentă și autentică a stării și mișcării rezervelor de substanțe minerale utile, a pierderilor și schimbării calității substanțelor minerale utile, prezentarea rapoartelor cu privire la mișcarea rezervelor, în conformitate cu modul stabilit;

f) păstrarea și evidența substanțelor minerale utile extrase concomitent și temporar nefolosite și deșeurilor producției ce conțin componente utile, spațiului subteran valorificat pentru folosirea ulterioară a acestora;

g) folosirea rațională a rocilor și a stratului de sol fertil decopertate, precum și a deșeurilor de producție;

h) neadmiterea degradării substanțe minerale utile exploatare și a celor învecinate ca urmare a efectuării lucrărilor miniere, păstrarea rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor conservate.

Articolul 40. Exploatarea hidrocarburilor

(1) Exploatarea hidrocarburilor se permite din zăcămintele rezervele cărora au fost evaluate, aprobate și incluse în Registrul geologic de stat.

(2) Prospectarea, explorarea și extracția hidrocarburilor sunt permise conform prevederilor alin. (1) și sunt autorizate în zonele geografice desemnate și făcute publice în prealabil de către Ministerul Mediului pentru aceste activități. Zonele geografice sunt delimitate pe baza unei divizări geografice prealabile a teritoriului, în caz contrar, întinderea fiecărei zone este determinată în așa fel încât să nu depășească zona justificată de cea mai bună exercitare posibilă a activităților din punct de vedere tehnic și economic.

(3) Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea hidrocarburilor se efectuează în bază de concurs public organizat conform procedurii stabilite de Guvern și în conformitate cu legislația cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

(4) Condițiile contractuale ale transmiterii pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de hidrocarburi, sunt parte componentă a hotărârilor aprobate de Guvern în acest sens.

(5) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru prospectarea, explorarea și extracția hidrocarburilor, concursul public specificat la alin. (3) se organizează la expirarea a 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului a anunțului public cu privire la:

a) zona sau zonele geografice pentru exercitarea activităților de prospectare, explorare și extracție de hidrocarburi;

b) termenul limită propus pentru depunerea cererilor de participare la concursul public;

c) cerințe cu privire la forma de organizare juridică a subiectului autorizației.

(6) Termenul specificat la alin. (4) nu se aplică, în cazul în care se organizează un concurs public pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului în scopul prospectării, explorării și extracției hidrocarburilor pentru o zonă care:

a) este disponibilă permanent;

b) a făcut obiectul unei proceduri anterioare în conformitate cu alin. (5), care nu a condus la acordarea unei autorizații de folosire a subsolului pentru prospectarea, explorarea și extracția hidrocarburilor;

c) a fost abandonată de o titularul autorizației de folosire a subsolului și nu se încadrează automat la litera a).

(7) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatare a hidrocarburilor, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare, elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială ulterioară, cu anexarea:

a) studiului de fezabilitate privind valorificarea substanțelor minerale utile;

b) proiectului tehnologic de exploatare a zăcămintului;

c) planului de refacere a mediului;

d) deciziei privind acordul de mediu, acordul de mediu sau după caz, concluzia privind evaluarea biodiversității

e) contractului de concesiune.

(8) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, prezintă Guvernului pentru luarea deciziei propunerea privind eliberarea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintului.

(9) În cazul în care exercitarea dreptului de a desfășura activități de prospectare, explorare și extracție de hidrocarburi de către solicitanți influențați de

interesele altor state sau de resortisanții acestora atentează la siguranța națională, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului emite decizia de refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru prospectarea, explorarea și extracția hidrocarburilor.

(10) Consecutivitatea obținerii actelor specificate la alin. (7) se stabilește de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(11) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea hidrocarburilor, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 41. Exploatarea substanțelor minerale utile de importanța națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite

(1) Exploatarea substanțelor minerale utile de importanța națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite se permite din zăcământ rezervele cărora au fost evaluate, aprobate și incluse în Registrul geologic de stat.

(2) Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanța națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite se efectuează în bază de concurs public organizat conform procedurii stabilite de Guvern cu excepția cazului când cercetarea geologică a fost efectuată din contul solicitantului.

(3) Pentru substanțele minerale utile aflate în Registrul geologic de stat și scoase la concurs, evaluarea a impactului asupra mediului, după caz, evaluarea biodiversității, se efectuează de persoane fizice sau grup de persoane în conformitate cu art. 10² alin. (3) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, la comanda autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului prin procedura de achiziții publice.

(4) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea a substanțelor minerale utile de importanța națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care va indica forma juridică de organizare, elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială ulterioară, zăcământul care se solicită pentru exploatare, cu anexarea:

- a) notei explicative cu argumentarea necesității exploatării zăcământului;
- b) proiectului tehnologic de exploatare a zăcământului;
- c) planului de refacere a mediului;
- d) deciziei cu privire la acordul de mediu sau, după caz, decizia privind evaluarea prealabilă, precum și acordul de mediu sau, după caz, concluzia privind

evaluarea biodiversității, în cazul emiterii acestora de către Agenția de Mediu, în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(5) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii și emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite și eliberează dacă este cazul autorizația.

(6) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

(7) Extragerea, până la o adâncime de 5 metri, a rocilor sedimentare, a celor neconsolidate, a argilei, a argilei nisipoase, a nisipului argilos pentru construcția, reparația, modernizarea și extinderea drumurilor publice, a căilor ferate, a digurilor de protecție contra inundațiilor, pentru prevenirea, stoparea și lichidarea consecințelor proceselor geologice periculoase se efectuează fără atribuirea subsolului în folosință, în baza proiectelor de execuție coordonate cu autoritatea competentă, supuse evaluării impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității, cu acordul proprietarului terenului. Cuprinsul proiectului de execuție în baza căruia se efectuează extragerea respectivă se stabilește de autoritatea competentă prin ordin.

(8) Controlul și supravegherea de stat asupra respectării actelor normative în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale în cadrul efectuării lucrărilor conform proiectelor de execuție se realizează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în conformitate cu prevederile legislației.

Articolul 42. Exploatarea apelor subterane

(1) Exploatarea apelor subterane se permite din zăcămintele/acviferele subterane rezervele cărora au fost cercetate, aprobate și incluse în Registrul geologic de stat cu solicitarea eliberării ulterioare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011.

(2) Exploatarea apelor subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman se autorizează fără cercetarea, aprobarea rezervelor și includerea în Registrul geologic de stat.

(3) În cazul în care apele subterane sunt extrase pentru îmbuteliere (în calitate de ape minerale sau potabile) sau în scopuri curative (indiferent de volumul captat) cercetarea, evaluarea și aprobarea rezervelor de apă subterană se face conform prevederilor aplicate resurselor minerale urile și în conformitate cu prevederile legislației în domeniul apelor.

Articolul 43. Eliberarea autorizațiilor de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile

(1) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care se indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială, cu anexarea:

- a) dovezii de constituire a garanției financiare pentru refacerea mediului;
- b) actului juridic care confirmă acordul deținătorului legal al terenului necesar pentru accesul la suprafețele unde se preconizează desfășurarea activității miniere, sau dovada deținerii în proprietate a terenului de către solicitant de act permisiv;
- c) deciziei cu privire la schimbarea destinației terenurilor.
- d) deciziei privind acordul de mediu;
- e) proiectului tehnologic de exploatare a zăcămintului.

(2) Termenul de prezentare a documentelor stabilite la alin. (1) este de 90 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei privind emiterea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului examinează, în termen de 30 zile de la data depunerii cererii, solicitarea și eliberează autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile în cazul în care actele prezentate corespund condițiilor legii.

(4) Refuzul de a elibera autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile poate fi contestat conform prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

(5) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile începe lucrările de pregătire minieră a zăcămintului pentru exploatare în termenele prevăzute de proiectul tehnologic care nu trebuie să depășească 12 luni din data eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile.

Articolul 44. Modul de schimbare a destinației terenurilor pentru exploatarea minieră

Schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea miniera are loc în conformitate cu Regulamentul cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră aprobat de Guvern.

Capitolul V

FOLOSIREA SUBSOLULUI ÎN SCOPURI NELEGATE DE EXTRAGEREA SUBSTANȚELOR MINERALE UTILE

Articolul 45. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere

(1) Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere se efectuează la cerere fără concurs.

(2) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului de folosire a gurilor miniere utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare, elementele de identificare, zăcămintul care se solicită pentru folosirea gurilor miniere, cu anexarea:

- a) notei explicative cu argumentarea necesității folosirii gurilor miniere;
- b) proiectului tehnologic de folosire a gurilor miniere și raportul de cercetare geologica privind posibilitatea folosirii gurilor miniere;
- c) decizia privind acordul de mediu, acordul de mediu sau după caz, concluzia privind evaluarea biodiversității;
- d) copiei planului topografic al sectorului solicitat, la scara 1:500 sau 1:1000, cu situația la zi.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere și eliberează dacă este cazul autorizația.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 46. Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere sau excavațiilor miniere pentru depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor.

(1) Instituția publică competentă în domeniul de gestionare a substanțelor periculoase și deșeurilor acestora, obține autorizația de folosire a subsolului pentru folosirea gurilor miniere sau excavațiilor miniere pentru depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor în cazuri când nu există alte posibilități pentru depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor argumentate prin studii de fezabilitate.

(2) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului de folosire a gurilor miniere sau excavațiilor miniere utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare, elementele de identificare,

zăcământul care se solicită pentru folosirea golurilor miniere sau excavațiilor miniere, cu anexarea:

a) notei explicative cu argumentarea necesității folosirii golurilor miniere sau excavațiilor miniere;

b) studiului de fezabilitate menționat la art. 46 alin. (1);

c) proiectului tehnologic de folosire a golurilor miniere sau excavațiilor miniere, și raportul de cercetare geologica privind posibilitatea folosirii golurilor miniere sau excavațiilor miniere;

d) deciziei privind acordul de mediu, acordul de mediu sau după caz, concluzia privind evaluarea biodiversității;

e) copiei planului topografic al sectorului solicitat, la scara 1:500 sau 1:1000, cu situația la zi.

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea golurilor miniere sau excavațiilor miniere și eliberează dacă este cazul autorizația.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea golurilor miniere sau excavațiilor miniere, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

Articolul 47. Conținutul proiectului tehnologic de exploatare a zăcământului și de folosire a golurilor miniere

(1) Proiectul tehnologic de exploatare a zăcământului se elaborează la comanda solicitantului (după înregistrarea în Registrul geologic de stat) sau de câștigătorul concursului de către o organizație de proiectări care are angajați proiectanți atestați tehnice-profesional pentru proiectarea construcțiilor speciale – mine și cariere, în modul stabilit de legislația în domeniul respectiv.

(2) Proiectul tehnologic de exploatare a zăcământului este constituit din nota informativă și anexele grafice cu următorul cuprins:

a) în nota informativă a proiectului tehnologic de exploatare a zăcământului este prezentată argumentarea tehnice-economică a limitelor perimetrului de exploatare, conform suprafeței și adâncimii, în limitele conturilor aprobate ale calculelor rezervelor și zonelor de influență tehnologică ce determină suprafețele perimetrelor de exploatare și funciar și măsurile care asigură extragerea rațională a substanței minerale utile și protecția mediului înconjurător și a populației de influență nocivă a lucrărilor de extragere minieră;

b) materialele grafice la proiectul tehnologic de exploatare a zăcământului includ copiile planului topografic al suprafeței sectorului, planul de calculare a rezervelor substanței minerale utile, hărțile geologice și secțiuni. Scara planului topografic se alege în funcție de mărimea sectorului de subsol, dar nu mai mică decât scara de 1:5000.

(3) La întocmirea proiectelor de exploatare în cazul zăcămintelor de petrol și gaze naturale sunt prezentate hărțile structurale la scara nu mai mică de 1: 25000, la fiecare orizont petrolifer sau gazifer, cu trasarea conturilor de calculare a zăcămintelor la categoriile A+B+C₁ și C₂, precum și secțiunile geologice corespunzătoare cu evidențierea orizonturilor productive.

(4) Pe planul topografic al proiectului tehnologic de exploatare a zăcămintelor sunt indicate punctele rețelei geodezice de reper, limitele perimetrului de exploatare cu indicarea punctelor unghiulare, conturile zăcămintelor de substanță minerală utilă, conturile perimetrelor de exploatare (perimetre miniere) vecine existente, gura excavațiilor miniere, sondele de cercetare, limitele de folosire a solului și localităților, limitele influenței nocive a excavațiilor miniere. În partea liberă a planului topografic se indică suprafața (în hectare) a perimetrului de exploatare solicitat și coordonatele geografice ale punctelor unghiulare în sistemul Moldref-99, data întocmirii planului topografic.

(5) Proiectul perimetrului de exploatare se semnează de conducătorul organizației de proiectări și proiectantul atestat.

(6) La elaborarea proiectului perimetrului de exploatare pentru un sector de subsol alăturat altui sector de subsol al cărui titular deține autorizația de folosire a subsolului pentru exploatare, proiectul perimetrului de exploatare este coordonat cu acesta în cazul în care exploatarea sectorului de subsol influențează activitatea lui. Coordonarea se efectuează prin aplicarea semnăturii pe planul topografic al proiectului perimetrului de exploatare.

(7) Materialele proiectului de exploatare sunt numerotate și șnuruite. Pe ultima pagină se indică numărul total de pagini și se aplică semnătura conducătorului organizației de proiectări.

(8) Proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere se elaborează la comanda solicitantului de către o organizație de proiectări care are angajați proiectanți atestați tehnice-profesional pentru proiectarea construcțiilor speciale – mine și cariere, în modul stabilit de legislația în domeniul respectiv.

(9) Proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere va fi constituit din nota informativă și anexele grafice cu următorul cuprins:

a) în nota informativă a proiectului tehnologic de folosire a golurilor miniere este prezentată argumentarea tehnice-economică a limitelor perimetrului de exploatare, conform suprafeței și adâncimii, și măsurile care asigură protecția mediului înconjurător și a populației de influență nocivă a folosirii golurilor miniere;

b) materialele grafice la proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere includ copiile planului topografic al suprafeței sectorului, hărțile geologice și secțiuni. Scara planului topografic se alege în funcție de mărimea sectorului de subsol, dar nu mai mică decât scara de 1:500.

(10) Pe planul topografic al proiectului tehnologic de folosire a golurilor miniere vor fi indicate punctele rețelei geodezice de reper, limitele perimetrului de exploatare a golurilor miniere cu indicarea punctelor unghiulare, gura excavațiilor

miniere, sondele de cercetare. În partea liberă a planului topografic se indică suprafața (în hectare) a perimetrului de exploatare a golurilor miniere solicitat și coordonatele geografice ale punctelor unghiulare în sistemul Moldref-99, data întocmirii planului topografic.

(11) Proiectul perimetrului de exploatare a golurilor miniere se semnează de conducătorul organizației de proiectări și proiectantul atestat.

Articol 48. Depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor în subsol

(1) Modalitatea de depozitare a deșeurilor periculoase și deșeurilor în goluri miniere și excavații miniere se efectuează în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

(2) La reintroducerea deșeurilor extractive în golurile de excavare în scopuri de reabilitare sau construcție, indiferent dacă acestea provin din extracția de suprafață sau subterană, operatorul ia măsurile corespunzătoare pentru:

- a) asigurarea stabilității deșeurilor extractive, în conformitate cu, art. 60 alin.(2);
- b) prevenirea poluării solului, a apei de suprafață și a apei subterane, în conformitate cu, art. 62 alin. (1), (2) și (4);
- c) asigurarea monitorizării deșeurilor extractive și a golurilor de excavare, în conformitate cu, art. 61 alin. (4) și (5).

Articolul 49. Organizarea obiectivelor geologice protejate

(1) În conformitate cu prezentul Cod, obiectivele geologice protejate de stat se referă la monumentele ale naturii geologice și paleontologice.

(2) Modalitatea de organizare a obiectivelor geologice protejate de stat se stabilește de Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Articolul 50. Colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție

(1) Colectarea probelor (mostrelor) de minerale, roci și minereuri, a resturilor fosilizate de faună și floră din care se formează colecții mineralogice, paleontologice și alte colecții geologice se efectuează în bază de autorizație.

(2) Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție se efectuează fără concurs.

(3) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști, sectorul solicitat cu anexarea:

- a) notei explicative;
- b) copiei planului topografic al sectorului solicitat, la scara 1:25000.

(4) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului examinează materialele prezentate, și în termen de până la 60 zile de la data depunerii cererii, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție și eliberează dacă este cazul autorizația.

Capitolul VI

GESTIONAREA DEȘEURILOR DIN INDUSTRIILE EXTRACTIVE

Articolul 51. Cerințe de exploatare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive

(1) Exploatarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive se efectuează în baza autorizației de folosire a subsolului eliberată în conformitate cu art. 59.

(2) Operatorul gestionează deșeurile extractive astfel încât sănătatea umană să nu fie pusă în pericol și fără să utilizeze procese tehnologice sau metode care pot pune în pericol mediul, în special fără a constitui un risc pentru apă, aer, sol, faună și floră sau să dăuneze prin zgomot sau miros sau să afecteze în mod negativ peisajul sau locurilor de interes special.

(3) Abandonarea, aruncarea sau depozitarea necontrolată a deșeurilor extractive sunt interzise.

(4) Deșeurile inerte și solul nepoluat provenite din prospecțiuni, extracția, tratarea și stocarea resurselor minerale, precum și din exploatarea carierelor și deșeurile rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei nu fac obiectul art. 59, art. 60, art. 61 alin. (6), art. 62, art. 63 alin. (1) și (4), art. 83 și art. 98 cu excepția depozitării într-o instalație de gestionare a deșeurilor din categoria A.

(5) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului asigură luarea tuturor măsurilor necesare de către operator pentru prevenirea sau reducerea pe cât este posibil a efectelor nefaste asupra mediului și sănătății umane rezultate din gestionarea deșeurilor extractive. Aceasta include gestionarea oricărei instalații de deșeuri, inclusiv după închiderea acesteia, precum și prevenirea accidentelor majore care implică acea instalație și limitarea consecințelor asupra mediului și sănătății umane.

(6) Măsurile prevăzute la alin. (5) se bazează pe cele mai bune tehnici disponibile, fără prescrierea utilizării unei tehnici sau tehnologii specifice, dar ținând seama de caracteristicile tehnice ale instalației de gestionare a deșeurilor, de localizarea geografică și de condițiile locale de mediu.

Articolul 52. Obiectivele Planului de gestionare a deșeurilor

(1) Pentru a asigura reducerea, tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor extractive, operatorii având în vedere principiul dezvoltării durabile, elaborează planul de gestionare a deșeurilor.

(2) Obiectivele planului de gestionare a deșeurilor sunt:

1) prevenirea sau reducerea producției de deșeuri și a efectelor nocive ale acestora, în special luând în considerare:

a) gestionarea deșeurilor în faza de proiectare și în alegerea metodei utilizate pentru extracția și tratarea mineralelor;

b) schimbările pe care deșeul extractiv le poate înregistra în legătură cu creșterea în suprafață și expunerea la condițiile de suprafață;

c) reintroducerea deșeului extractiv în golul de excavare după extracția mineralului, în măsura în care este fezabil din punct de vedere tehnic și economic și cu respectarea deplină a mediului, în conformitate cu standardele de mediu existente la nivelul Uniunii Europene și cu prevederile prezentului Cod, acolo unde este relevant;

d) reacoperirea cu sol vegetal după închiderea instalației de gestionare a deșeurilor sau, dacă acest lucru nu este fezabil, reutilizarea stratului de sol în altă parte;

e) utilizarea unor substanțe mai puțin periculoase pentru tratarea resurselor minerale;

2) încurajarea valorificării deșeurilor extractive prin reciclarea, reutilizarea sau valorificarea acestora, în măsura în care este posibil din punct de vedere ecologic, în conformitate cu standardele de mediu la nivelul Uniunii Europene și, după caz, cu prevederile prezentului Cod;

3) asigurarea eliminării în siguranță a deșeului extractiv, pe termen scurt și lung, în special, prin luarea în considerare, în faza de proiectare, a gestionării în timpul exploatării și după închiderea instalației de gestionare a deșeurilor și prin alegerea unui proiect care:

a) solicită condiții minime de monitorizare, control și gestionare a instalației de deșeuri închise sau, în ultimă instanță, nu solicită nici un fel de condiții;

b) să prevină sau cel puțin să minimizeze efectele negative pe termen lung, cauzate, de exemplu, de migrarea poluanților acvatici sau atmosferici care provin de la instalațiile de gestionare a deșeurilor;

c) să asigure stabilitatea geotehnică pe termen lung a oricăror diguri sau halde care sunt construite deasupra nivelului preexistent al terenului.

Articolul 53. Conținutul Planului de gestionare a deșeurilor

(1) Planul de gestionare a deșeurilor conține cel puțin următoarele elemente:

1) după caz, clasificarea propusă pentru instalația de gestionare a deșeurilor în conformitate cu criteriile prevăzute în art. 55:

a) în cazul în care se solicită o instalație de categoria A pentru deșeuri, operatorul elaborează un document care demonstrează că o politică de prevenire a accidentelor majore, un sistem de management de securitate pentru aplicarea

acesteia și un plan de urgență intern sunt puse în aplicare în conformitate cu art. 56 alin. (3);

b) în cazul în care operatorul consideră că nu este necesară o instalație de categoria A pentru deșeuri, acesta furnizează informații suficiente pentru a justifica acest lucru, inclusiv identificarea unor posibile riscuri de accidente;

2) caracterizarea deșeurilor astfel încât să garanteze stabilitatea fizică și chimică pe termen lung a structurii instalației și să prevină accidentele majore. Caracterizarea deșeurilor include, după caz și în funcție de categoria de instalație în cauză, următoarele aspecte:

a) descrierea caracteristicilor fizice și chimice așteptate ale deșeurilor care urmează să fie depozitate pe termene scurt și lung, în special cu trimitere la stabilitatea acestora în condiții meteorologice/atmosferice de suprafață, ținând seama de tipul mineralelor extrase și de natura materialului de descopertare și/sau gangare care vor fi deplasate pe perioada extracțiilor;

b) clasificarea deșeurilor din punct de vedere al caracteristicilor de periculozitate;

c) descrierea substanțelor chimice care trebuie utilizate în timpul tratării resurselor minerale și stabilitatea acestora;

d) descrierea metodei de depozitare;

e) sistemul de transport al deșeurilor care trebuie să fie utilizat;

3) o declarație privind cantitatea totală estimată de deșeuri extractive generată în faza de exploatare;

4) o descriere a procesului care generează astfel de deșeuri și a oricărei tratări ulterioare la care acestea sunt supuse;

5) o descriere a modului în care depozitarea unor astfel de deșeuri poate afecta sănătatea umană și mediul și măsurile preventive care trebuie luate pentru minimizarea impactului asupra mediului în timpul exploatării și în etapa postînchidere a instalației, inclusiv aspectele la care se face referire la art. 60, alin. (2) lit. a), b), d) și e);

6) procedurile de monitorizare și control propuse sunt conforme prevederilor art. 48 alin. (2), după caz, și art. 60, alin. (2), lit. c);

7) planul propus pentru închidere, inclusiv reabilitarea, procedurile post închidere și de monitorizare, conform art. 61;

8) măsurile pentru prevenirea sau minimizarea gradului de deteriorare a calității apelor în conformitate cu Legea apelor nr. 272/2011, precum și în vederea prevenirii sau reducerii la minim a poluării aerului și solului, conform art. 62;

9) o evaluare a stării terenului ce poate fi afectat de instalația pentru deșeuri.

(2) Planul de gestionare a deșeurilor trebuie să furnizeze informații suficiente pentru a permite autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului să evalueze capacitatea operatorului de a îndeplini obiectivele din planul de gestionare a deșeurilor și obligațiile sale conform prezentului Cod.

(3) Planul de gestionare a deșeurilor trebuie să specifice în ce mod opțiunea și metoda aleasă, conform prevederilor art. 52, alin. (2), subpct.1) lit. a) îndeplinesc obiectivele planului de gestionare a deșeurilor prevăzute la art. art. 52 alin. (2).

Articolul 54. Termenul de valabilitate a Planului de gestionare a deșeurilor

(1) Planul de gestionare este revizuit la fiecare 5 ani și/sau modificat corespunzător, în cazul în care sunt schimbări substanțiale în exploatarea instalației pentru deșuri sau ale caracteristicilor deșeurilor depozitate. Orice modificări se comunică autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(2) Planurile elaborate conform altor prevederi din legislația națională sau legislația Uniunii Europene și care conțin informațiile prevăzute la art. 53 pot fi utilizate dacă acestea înlătură orice suprapunere de informații și repetarea activității operatorului, cu condiția ca toate prevederile art. 52 și 53 să fie respectate.

(3) Procedura pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor se stabilește prin ordin al ministrului mediului.

Articolul 55. Criterii de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor

(1) O instalație de gestionare a deșeurilor este clasificată în categoria A, în cazul în care:

a) un eșec sau o operare incorectă, de exemplu prăbușirea unei halde sau ruperea unui dig, ar putea conduce la producerea unui accident major, pe baza unei evaluări a riscului, ținând seama de factori precum mărimea actuală sau viitoare, amplasamentul și impactul instalației asupra mediului sau;

b) conține deșuri clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea 209/2016 privind deșeurile deasupra unor anumite praguri sau;

c) conține substanțe sau preparate clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice deasupra unor anumite praguri;

(2) Instalație de gestionare a deșeurilor periculoase generate în mod neprevăzut. Această categorie de instalații gestionează orice deșuri care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, generate în mod neprevăzut.

(3) Instalație de gestionare a deșeurilor neinerite periculoase. Această categorie de instalații gestionează orice deșuri inerte care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

(4) Instalații de gestionare a deșeurilor pentru soluri nepoluante, deșeuri de prospecțiune nepericuloase, deșeuri rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei și deșeuri inerte.

Articolul 56. Prevenirea accidentelor majore

(1) Prevederile prezentului articol se aplică instalațiilor de categoria A pentru deșeuri, cu excepția instalațiilor care cad sub incidența Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase.

(2) Fără a aduce atingere legislației Uniunii Europene și în special cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane și în industria extractivă de foraj se identifică posibilele accidente majore și se includ aspectele specifice în normativele de proiectare, construcție, exploatare și întreținere, închiderea și post-inchiderea instalației de gestionare a deșeurilor pentru a preveni astfel de accidente și pentru a limita consecințele lor nefaste pentru sănătatea umană și/sau mediu, inclusiv orice impact transfrontalier.

(3) În sensul alin. (2), fiecare operator, înainte de începerea exploatării are următoarele obligații:

a) elaborează o politică de prevenire a accidentelor majore în ceea ce privește gestionarea deșeurilor extractive;

b) pune în aplicare un sistem de management de securitate pentru aplicarea planului prevăzut la lit. a), în conformitate cu art. 58;

c) pune în aplicare, de asemenea, un plan de urgență intern care să specifice măsurile ce trebuie luate în amplasament în cazul unui accident;

d) furnizează autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului precum și autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul informații care vor fi utilizate pentru elaborarea planului de urgență extern în cazul producerii unui accident major.

(4) Ca parte a planului prevăzut la alin (3), lit. a) operatorul numește un manager responsabil cu securitatea pentru aplicarea și supervizarea periodică a planului de prevenire a accidentelor majore.

(5) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului în coordonare cu autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, cu suportul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică și al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, elaborează, pentru măsurile care sunt luate în exteriorul amplasamentului, un plan de urgență extern.

(6) Planurile de urgență prevăzute la alin. (3), lit. c) și alin. (5) au următoarele obiective:

a) să restrângă și să controleze accidentele majore și alte incidente, astfel încât să minimizeze efectele acestora și, în special, să limiteze daunele asupra sănătății umane și mediului;

b) să pună în aplicare măsurile necesare pentru protecția sănătății umane și a mediului împotriva efectelor accidentelor majore sau ale altor incidente;

c) să comunice informațiile necesare publicului și serviciilor sau autorităților relevante din zonă;

d) să prevadă reabilitarea, restaurarea și curățarea mediului după un accident major.

(7) Planurile de urgență externe sunt actualizate și testate periodic, la intervale de cel mult 3 ani, și, dacă este necesar, actualizate de către operator și autoritățile prevăzute la alin. (5). Actualizarea ține cont de modificările care au loc în cadrul amplasamentelor respective sau al serviciilor de urgență implicate, de noile cunoștințe tehnice, precum și de noile cunoștințe privind intervenția în caz de accidente majore.

(8) În cazul unui accident major operatorul are obligația să informeze imediat autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, Agenția de Mediu, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și Agenția Națională pentru Sănătate Publică referitor la producerea accidentului pentru a contribui la minimizarea consecințelor acestuia asupra sănătății umane și pentru a evalua și minimiza extinderea, dovedită sau potențială, a daunelor de mediu.

Articolul 57. Informarea publicului privind accidentele majore

(1) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului în colaborare cu autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul asigură că publicul interesat poate participa, în timp util și în mod efectiv, la pregătirea sau revizuirea planului de urgență extern. În acest scop, publicul interesat este informat cu privire la:

a) oricare propuneri de plan de urgență extern, informația relevantă fiind pusă la dispoziție;

b) dreptul de a participa în procesul de luare a deciziei;

c) coordonatele autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului și a autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul cărora le pot fi transmise comentarii și întrebări.

(2) Publicul interesat își exprimă comentariile într-o perioadă rezonabilă de timp, iar aceste comentarii sunt luate în considerare la luarea deciziei referitoare la planul de urgență extern.

(3) Informațiile privind măsurile de siguranță și acțiunile solicitate în cazul unui accident, sunt revizuite la fiecare 3 ani și actualizate ori de câte ori este necesar și sunt furnizate gratuit și în cel mai scurt timp publicului interesat. Aceste informații conțin cel puțin următoarele date:

a) numele operatorului și adresa instalației de gestionare a deșeurilor;

b) identificarea, prin funcția deținută, a persoanei care furnizează informațiile;

c) confirmarea faptului că instalația de gestionare a deșeurilor face obiectul reglementărilor administrative de punere în aplicare prezentul Cod și, după caz, că informațiile privind elementele menționate la art. 56 alin. (2) au fost transmise autorității competente;

d) o explicație, în termeni clari și simpli, a activității sau activităților desfășurate la nivelul amplasamentului;

e) denumirea comună sau generică sau clasificarea generală a substanțelor și preparatelor periculoase care se găsesc în instalația de gestionare a deșeurilor, precum și deșeurile care pot conduce la producerea unui accident major, cu indicarea principalelor caracteristici de pericolozitate;

f) informațiile generale privind natura riscurilor de accidente majore, inclusiv efectele lor potențiale asupra populației și mediului din împrejurimi;

g) informațiile adecvate privind modul în care populația interesată din împrejurimi trebuie să fie alertată și informată în cazul unui accident major;

h) informarea adecvată cu privire la măsurile pe care populația interesată trebuie să le ia și cu privire la comportamentul pe care trebuie să-l adopte în cazul unui accident major;

i) confirmarea că operatorul are obligația de a lua măsurile adecvate în amplasament, în special de a contacta serviciile de urgență în caz de accidente majore și de a minimiza efectele acestora;

j) menționarea planului de urgență extern elaborat pentru a face față oricărui efect al accidentului în afara amplasamentului. Aceasta trebuie să includă invitația de a urma toate instrucțiunile sau solicitările primite din partea serviciilor de urgență în cazul producerii unui accident;

k) precizări referitoare la modalitățile de obținere a altor informații suplimentare, sub rezerva dispozițiilor referitoare la confidențialitate, prevăzute de legislația internă.

Articolul 58. Politica de prevenire a accidentelor majore

(1) Politica de prevenire a accidentelor majore și sistemul de management de securitate pus în aplicare de operator trebuie să fie proporționale cu riscurile de accident major prezentate de instalația de gestionare a deșeurilor.

(2) În scopul aplicării politicii de prevenire a accidentelor majore și a sistemului de management de securitate prevăzute la alin. (1), se iau în considerare următoarele elemente:

1) politica de prevenire a accidentelor majore include toate obiectivele și principiile de acțiune generale ale operatorului în ceea ce privește controlul riscurilor de accident major;

2) sistemul de management de securitate trebuie să integreze acea parte a sistemului de management general care include structura organizatorică, responsabilitățile, practicile, procedurile, procesele și resursele pentru determinarea și aplicarea politicii de prevenire a accidentelor majore;

3) sistemul de management de securitate abordează următoarele probleme:

a) organizarea și personalul – rolul și responsabilitățile personalului implicat în gestionarea riscurilor de accidente majore la toate nivelurile organizației; identificarea necesităților în materie de formare a acestui personal și de organizare a acestei formări; participarea personalului și, după caz, a subcontractanților;

b) identificarea și evaluarea riscurilor de accidente majore – adoptarea și aplicarea de proceduri pentru identificarea sistematică a riscurilor de accidente majore care se pot produce în caz de funcționare normală sau anormală, precum și evaluarea probabilității și a gravității acestora;

c) controlul exploatării – adoptarea și aplicarea de proceduri și instrucțiuni pentru funcționare în condiții de securitate, inclusiv în ceea ce privește întreținerea instalației, procedeele, echipamentul și opririle temporare;

d) gestionarea modificărilor – adoptarea și aplicarea procedurilor pentru planificarea modificărilor care trebuie aduse noilor instalații de gestionare a deșeurilor sau pentru proiectarea acestora;

e) planificarea situațiilor de urgență – adoptarea și aplicarea procedurilor de identificare a urgențelor previzibile prin analize sistematice și de elaborare, experimentare și revizuire a planurilor de urgență care să răspundă unor astfel de situații de urgență;

f) monitorizarea performanțelor – adoptarea și aplicarea de proceduri pentru o evaluare permanentă a conformării la obiectivele stabilite de operator în cadrul politicii de prevenire a accidentelor majore și al sistemului său de management de securitate și aplicarea unor mecanisme de investigare și de corecție în caz de neconformare. Procedurile trebuie să înglobeze sistemul operatorului care să permită notificarea accidentelor majore sau a accidentelor evitate incidente, în special atunci când acestea implică eșecul măsurilor de protecție, investigarea acestora, inspirându-se din experiențele trecutului;

g) control și analiză – adoptarea de proceduri pentru evaluarea periodică sistematică a politicii de prevenire a accidentelor majore, a eficienței și gradului de adecvare a sistemului de management de securitate; analiza documentată și actualizarea, de către conducere, a rezultatelor politicii și a sistemului de management de securitate.

Articolul 59. Solicitarea și eliberarea autorizațiilor de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de deșeuri extractive

(1) Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de deșeuri extractive, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, cu anexarea informației privind:

a) amplasamentul preconizat pentru instalația de gestionare a deșeurilor și alte amplasamente posibile;

b) categoria căreia îi aparține instalația de deșeuri extractive, în conformitate cu criteriile prevăzute la art. 55;

c) planul de gestionare a deșeurilor întocmit în conformitate cu art. 52-54;

d) dispozițiile adoptate, sub forma unei garanții financiare sau echivalente;

e) decizia cu privire la acordul de mediu sau, după caz, decizia privind evaluarea prealabilă, precum și acordul de mediu sau, după caz, concluzia privind evaluarea biodiversității, în cazul emiterii acestora de către Agenția de Mediu, în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(2) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile, emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de deșeuri extractive și eliberează dacă este cazul autorizația.

(3) Autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor extractive se eliberează în cazul în care:

(a) operatorul îndeplinește cerințele prevăzute de prezentul Cod;

(b) gestionarea deșeurilor extractive nu este în conflict direct sau nu interferează cu punerea în aplicare a planului sau a planurilor de gestionare a deșeurilor prevăzute în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

(4) Autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor extractive se revizuieste periodic și, după caz se actualizează condițiile de autorizare:

a) în cazul în care sunt modificări substanțiale în exploatarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive sau în caracteristicile deșeurilor depozitate;

b) în baza rezultatelor supravegherii comunicate de operator în temeiul art. 60 alin. (4) sau ale actelor de control realizate în temeiul art. 90 alin. (4);

c) în cazul evoluției majoră a celor mai bune tehnici disponibile.

(5) Consecutivitatea obținerii actelor specificate la alin. (2) se stabilește de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(6) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de deșeuri extractive, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, notifică autoritatea administrației publice locale în limitele unității administrativ-teritoriale ale căreia se efectuează lucrările autorizate.

(7) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului solicită operatorului, prin autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor extractive:

a) să țină evidența la zi a înregistrărilor referitoare la gestionarea tuturor deșeurilor și să le pună la dispoziția controlului desfășurat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului;

b) să asigure că, în cazul unei schimbări a operatorului în timpul administrării instalației de deșeuri, există un transfer corespunzător al datelor și informațiilor la zi referitoare la instalația deșeuri.

Articolul 60. Construcția și gestionarea instalațiilor de deșeuri extractive

(1) Gestionarea instalației de deșeuri extractive se realizează numai de către persoane competente. Instruirea și perfecționarea tehnică a angajaților din acest domeniu se asigură de către operatorul instalației de deșeuri extractive.

(2) La construcția unei noi instalații de deșeuri extractive sau la modificarea uneia existente, operatorul este obligat să asigure următoarele:

a) instalația de deșeuri extractive este amplasată corespunzător, având în vedere obligațiile naționale și Uniunii Europene cu privire la ariile naturale protejate, factorii geologici, hidrologici, hidrogeologici, seismici și geotehnici și este proiectată astfel încât să respecte condițiile necesare pe termen scurt și lung de prevenire a poluării solului, aerului, apei subterane sau de suprafață, ținând cont în special de prevederile Legii apelor nr. 272/2011, pentru a asigura colectarea eficientă a levigatului și a apei contaminate în condițiile prevăzute de autorizație și pentru a reduce eroziunea cauzată de apă sau vânt, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și viabil din punct de vedere economic;

b) instalația de deșeuri extractive este construită, gestionată și întreținută corespunzător pentru a asigura stabilitatea fizică și a preveni poluarea sau contaminarea solului, a aerului, a apei de suprafață sau a apei subterane pe termen scurt și lung, precum și pentru a minimiza, pe cât posibil, daunele aduse peisajului;

c) au fost elaborate planuri necesare pentru a asigura monitorizarea și controlul periodic a instalației de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și pentru a interveni în cazul în care rezultatele indică instabilitatea sau contaminarea apei sau solului;

d) au fost elaborate planurile necesare pentru reabilitarea terenului și închiderea instalației de gestionare a deșeurilor extractive;

e) au fost elaborate cerințele necesare pentru faza post-închidere a instalației de gestionare a deșeurilor extractive.

(3) Rapoartele de monitorizare și de control prevăzute la alin. (2), lit. c) sunt păstrate, împreună cu documentația de autorizare, pentru a asigura transmiterea corespunzătoare a informațiilor, în special în cazul schimbării operatorului.

(4) Operatorul notifică autoritățile competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, în termen de cel mult 48 de ore, cu privire la orice eveniment care poate să afecteze stabilitatea instalației de gestionare a deșeurilor, precum și cu privire la orice efecte nefaste importante asupra mediului, apărute ca urmare a procedurilor de control și monitorizare a instalației de gestionare a deșeurilor.

(5) Operatorul pune în aplicare planul de urgență intern, după caz, și urmează orice alte instrucțiuni în domeniul folosinței și protecției subsolului pentru luarea măsurilor corective, suportând costul acestora.

(6) Operatorul raportează, conform prevederilor autorizației de folosire a subsolului, dar cel puțin o dată pe an, către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, pe baza unor date cumulate, toate rezultatele monitorizării pentru a demonstra conformarea cu condițiile din autorizație și creșterea gradului de cunoaștere cu privire la deșeuri și la comportamentul instalației pentru deșeuri.

(7) În baza raportului prevăzut la alin. (6), autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului decide dacă este necesară validarea de către un expert independent.

Articolul 61. Proceduri de închidere și post-închidere ale instalațiilor de deșeuri extractive

(1) Procedura de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor poate fi inițiată dacă condițiile relevante prevăzute în autorizația de folosire a subsolului sunt întrunite și autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului ia o decizie motivată în acest scop.

(2) O instalație de gestionare a deșeurilor poate fi considerată ca închisă definitiv numai după ce autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, prin intermediul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a realizat, într-un termen rezonabil, un control final la fața locului, a evaluat toate rapoartele prezentate de operator, a certificat că terenul afectat de instalația de gestionare a deșeurilor a fost reabilitat și a comunicat operatorului acordul său cu privire la închidere. Acest acord nu reduce în nici un fel obligațiile care îi revin operatorului în temeiul autorizației de folosire a subsolului.

(3) Operatorul este responsabil pentru întreținerea, monitorizare, control și măsurile corective pentru faza post închidere pe toată perioada stabilită de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, ținând cont de natura și durata pericolului. Acțiunile stabilite la alin. (2) nu afectează în niciun fel obligațiile operatorului prevăzute în autorizația de folosire a subsolului.

(4) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului poate decide să preia sarcinile prevăzute la alin. (3) de la operator după ce instalația pentru deșeuri a fost închisă definitiv și fără să încalce legislația națională sau legislația Uniunii Europene care guvernează responsabilitatea deținătorului de deșeuri.

(5) În vederea respectării cerințelor de mediu prevăzute de Legea apelor nr. 272/2011, Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, după închiderea instalației, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului stabilește dacă este cazul, obligația operatorului de a monitoriza stabilitatea fizică și chimică a instalației și de a minimiza orice efect negativ asupra mediului, în special în ceea ce privește apa de suprafață și apa subterană, asigurând următoarele:

a) toate structurile instalației sunt monitorizate și întreținute, cu aparatura de măsurare și control întotdeauna pregătită pentru utilizare;

b) canalele de descărcare și deversoarele sunt păstrate curate și libere, acolo unde este posibil.

(6) După închiderea instalației pentru deșeuri, operatorul:

a) notifică fără întârziere autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, Agenții de Mediu, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, asupra oricărui eveniment sau declanșări de activități care pot afecta stabilitatea instalației de gestionare a deșeurilor și oricăror efecte negative semnificative asupra mediului care apar în cursul procedurilor relevante de control și monitorizare.

b) pune în aplicare, acolo unde este cazul, planul de urgență intern;

c) urmează orice altă instrucțiune a autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului cu privire la măsurile corective care trebuie luate, suportând costurile aferente.

(7) În cazurile și cu frecvențele stabilite de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, operatorul raportează, în baza unor date cumulate, toate rezultatele monitorizării pentru a demonstra conformarea cu condițiile din autorizație și creșterea gradului de cunoaștere cu privire la deșeuri și la comportamentul instalației de deșeuri.

Articolul 62. Prevenirea deteriorării calității apei și a poluării aerului și solului

(1) Operatorul ia toate măsurile necesare pentru a asigura prevenirea sau reducerea prafului și emisiilor de gaz și de a respecta standardele de mediu, pentru a preveni deteriorarea calității actuale a apei, în conformitate cu Legea apelor nr. 272/2011, printre altele, prin:

a) evaluarea potențialului de generare a levigatului, inclusiv conținutul contaminant al acestuia, a deșeurilor depozitate atât în faza de exploatare, cât și post-închidere a instalației de gestionare a deșeurilor și determinarea bilanțului hidric al instalației;

b) prevenirea sau minimizarea generării levigatului și a contaminării de deșeuri a apei de suprafață, a apei subterane și a solului;

c) colectarea și tratarea apei contaminate și a levigatului provenind din instalația de deșeuri la nivelul corespunzător standardului pentru descărcarea acestora.

(2) Cerințele de la alin. (1) lit. b) și c) nu sunt aplicabile în cazul în care, în baza unei evaluări a riscurilor pentru mediu, ținând cont de prevederile Legii apelor nr. 272/2011, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului decide că nu este necesară colectarea și tratarea levigatului sau s-a stabilit că instalația de gestionare a deșeurilor nu prezintă pericol potențial pentru sol, apa subterană sau apa de suprafață.

(3) Se interzice operatorului să depoziteze deșeurile extractive, în stare solidă, lichidă sau șlam, în orice corp de apă receptor, altul decât cel construit în scopul eliminării acestor deșeuri, dacă operatorul nu asigură conformarea cu prevederile relevante din Legea apelor nr. 272/2011.

(4) În cazul în care deșeurile extractive sunt reamplasate în golurile de excavare create fie prin exploatare de suprafață sau subteran care pot fi inundate după închidere, operatorul trebuie să ia măsurile necesare de prevenire sau reducere a contaminării apei și poluării solului, în conformitate cu alin. (1) și (2).

(5) Operatorul furnizează autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, informațiile necesare pentru asigurarea conformării cu cerințele de mediu și în special cu cele prevăzute în Legea apelor nr. 272/2011.

(6) În cazul unui iaz de decantare care implică prezența cianurilor, operatorul asigură reducerea concentrației de cianuri dizolvabile în mediu slab acid în iaz la cel mai mic nivel posibil prin utilizarea celor mai bune tehnici disponibile și, în orice caz, în instalațiile de deșeuri care au obținut anterior o autorizație sau care sunt deja în exploatare, concentrația de cianuri disociabile în mediu slab acid la punctul de descărcare a sterilului de la stația de procesare în iaz nu depășește 10 ppm.

(7) În cazul în care autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului solicită, operatorul demonstrează, printr-o evaluare a riscurilor care ia în considerare condițiile specifice ale amplasamentului, că nu este necesară reducerea în continuare a limitelor de concentrație prevăzute la alin. (6).

Capitolul VII

PARTICIPAREA PUBLICULUI ȘI TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ ÎN DOMENIUL FOLOSIRII ȘI PROTECȚIEI SUBSOLULUI

Articolul. 63 Participarea publicului

(1) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului asigură informarea publicului, încă de la începutul procedurii de acordare a autorizației de folosire a subsolului sau cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată în mod rezonabil, prin anunțuri publice sau alte mijloace corespunzătoare, cum ar fi prezentarea în mass-media în format electronic, acolo unde este posibil, cu privire la următoarele aspecte:

- a) cererea pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului;
- b) faptul că o decizie privind solicitarea unei autorizații de folosire a subsolului este subiectul unei consultări între Republica Moldova și alte state conform art. 98;
- c) modalității de obținere a informațiilor relevante, de transmitere a comentariilor sau a întrebărilor și de calendarul de transmitere a acestora;
- d) natura posibilelor decizii;

e) detalii referitoare la propunerea de actualizare a autorizației de folosire a subsolului sau a condițiilor de autorizare, după caz;

f) indicarea datei și locului sau a mijloacelor prin care informațiile relevante sunt puse la dispoziția publicului;

g) detalii referitoare la modalitățile de participare a publicului la luarea deciziilor.

(2) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului asigură că, în termenele corespunzătoare, sunt puse la dispoziția publicului interesat următoarele:

a) în conformitate cu legislația națională, principalele rapoarte și avize transmise autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului atunci când publicul este informat în conformitate cu alin. (1);

b) orice informație adițională celei prevăzute la alin. (1) care este relevantă pentru luarea deciziilor în domeniul folosirii și protecției subsolului și care devin disponibile numai după ce publicul a fost informat în conformitate cu alin. (1).

(3) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului ia măsurile corespunzătoare pentru ca publicul să fie informat, în conformitate cu alin. (1), cu privire la cererea de actualizare a condițiilor de autorizare în conformitate cu art. 59 alin. (4).

(4) Publicul interesat are dreptul să înainteze comentarii și propuneri către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului înainte de luarea deciziei.

(5) Rezultatele consultărilor publice sunt luate în considerare în mod corespunzător de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului la adoptarea unei decizii.

(6) După luarea unei decizii, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului informează publicul interesat și pune la dispoziția acestuia următoarele informații:

a) conținutul deciziei de eliberare sau de refuz al eliberării autorizațiilor de folosire a subsolului, inclusiv o copie a autorizației de folosire a subsolului;

b) motivele și considerațiile care au stat la baza deciziei.

(7) Informațiile conținute în autorizația de folosire a subsolului sunt comunicate autorităților competente naționale și autorităților Uniunii Europene care se ocupă de statistică, atunci când acestea din urmă solicită acest lucru în scopuri statistice.

(8) Informațiile sensibile cu caracter pur comercial, cum ar fi informațiile referitoare la relațiile de afaceri și componentele de cost și volumul rezervelor de minerale cu valoare economică nu sunt puse la dispoziția publicului.

(9) Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor în domeniul folosirii și protecției subsolului se exercită în conformitate cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Articolul 64. Cerințele antimonopoliste și asigurarea publicității și transparenței la folosirea subsolului

(1) Se consideră ilegale activitățile autorităților administrației publice, precum și ale diferiților agenți economici, ce au drept scop:

a) limitarea, contrar condițiilor concursului, a accesului de participare la concurs a persoanelor juridice și fizice ce intenționează să desfășoare activități în conformitate cu art. 8;

b) eschivarea de la acordarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol către câștigătorii concursului;

c) discriminarea titularilor autorizațiilor de folosire a subsolului la exercitarea dreptului pentru desfășurarea activităților prevăzute la art. 8.

(2) În scopul asigurării publicității și transparenței folosirii subsolului, actele normative, anunțurile privind concursurile (tenderele) pentru dreptul de folosință asupra subsolului și rezultatele acestora, comunicatele privind atribuirea sectoarelor de subsol în folosință, formularele de documente și altă informație din domeniul relațiilor miniere se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se plasează în regim interactiv pe pagina web oficială a autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului.

Capitolul VIII

TEMEIURILE DE TRANSMITERE, DE SUSPENDARE ȘI DE RETRAGERE A AUTORIZAȚIEI DE FOLOSIRE A SUBSOLULUI

Articolul 65. Transmiterea dreptului de folosință asupra subsolului

Drepturile dobândite și obligațiile asumate prin autorizația de folosire a subsolului pot fi transferate de către titularul autorizației de folosire a subsolului unei alte persoane juridice ce desfășoară activitate economică numai după aprobarea de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului și numai în următoarele cazuri:

a) schimbarea formei de organizare juridică sau a denumirii persoanei juridice beneficiară a subsolului;

b) reorganizarea persoanei juridice titular al autorizației de folosire a subsolului prin fuziune (contopire sau absorbție) dacă persoana juridică reorganizată poate fi titular al autorizației de folosire a subsolului în conformitate cu legislația.

Articolul 66. Temeiurile suspendării autorizației de folosire a subsolului

(1) Autorizația de folosire a subsolului poate fi suspendată de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și în următoarele cazuri:

a) titularul autorizației de folosire a subsolului nu execută hotărârea unei instanțe judecătorești care are ca obiect desfășurarea activității miniere de către acesta;

b) titularul autorizației de folosire a subsolului este supus procedurii de restructurare

c) titularul autorizației de folosire a subsolului încalcă normele tehnologice privind folosirea rațională, protecția și exploatarea substanțelor minerale utile;

d) titularul autorizației de folosire a subsolului încalcă normele privind sănătatea și siguranța muncii, constatate de autoritățile competente în domeniul sănătății și muncii;

e) titularul autorizației de folosire a subsolului cercetează sau exploatează subsolul cu abateri de la proiectele tehnice (tehnologice);

f) titularul autorizației de folosire a subsolului încalcă prevederile articolului 78;

g) titularului autorizației de folosire a subsolului i-a fost retras acordul de mediu;

h) titularul autorizației de folosire a subsolului nu a menținut pe toată perioada cercetărilor geologice/exploatării garanția financiară pentru refacerea mediului.

(2) Suspendarea autorizației de folosire a subsolului produce efecte de la data comunicării către titularul autorizației de folosire a subsolului a deciziei emise în acest sens de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului până la dispariția circumstanțelor care au determinat suspendarea, dar nu mai mult de 12 luni și are loc în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011.

(3) Suspendarea autorizației de folosire a subsolului în cazul situației descrise la lit. b) produce efecte după 12 luni de la data comunicării către titularul autorizației de folosire a subsolului a deciziei emise în acest sens de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului până la dispariția circumstanțelor care au determinat suspendarea, dar nu mai mult de 12 luni și are loc în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011.

(4) Decizia de suspendare a autorizației de folosire a subsolului poate fi contestată conform procedurii stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

(5) Autorizația de folosire a subsolului este suspendată de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului și în următoarele cazuri:

a) la cererea titularului autorizației de folosire a subsolului;

b) în cazul neexecutării, în termen de cel mult 90 de zile, a prescripției înaintate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului ca urmare a nerespectării condițiilor autorizației de folosire a subsolului;

c) în cazul în care se constată un potențial pericol imediat pentru sănătatea umană sau amenință să aibă un efect nefavorabil semnificativ imediat asupra mediului.

(6) La constatarea repetată a încălcării condițiilor autorizației de folosire a subsolului prin neexecutarea prescripțiilor înaintate în procesul-verbal de control, întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, urmare a demersului Inspectoratului pentru Protecția Mediului, suspendă autorizația de folosire a subsolului.

(7) Titularul autorizației de folosire a subsolului anunță, în scris, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea autorizației de folosire a subsolului în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011.

(8) Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului notifică Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind efectuarea controlului de mediu la amplasament în vederea stabilirii conformității.

Articolul 67. Temeiurile retragerii autorizației de folosire a subsolului

(1) Autorizația de folosire a subsolului este retrasă de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și în următoarele cazuri:

a) titularul autorizației de folosire a subsolului nu își îndeplinește obligațiile asumate cu privire la autorizarea și termenul privind începerea activităților miniere;

b) titularul autorizației de folosire a subsolului folosește sectorul de subsol cu abateri considerabile de la proiectele tehnice (tehnologice) și de la planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere;

c) titularul autorizației de folosire a subsolului nu a schimbat destinația terenurilor pe care efectuează lucrări de exploatare a substanțelor minerale utile;

d) titularul autorizației de folosire a subsolului nu înlătură, în termen de 90 zile din data notificării, condițiile care au dus la suspendarea actului permisiv;

e) titularul autorizației de folosire a subsolului furnizează, cu bună știință, autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului date și informații false cu privire la activitățile sale miniere;

f) titularul autorizației de folosire a subsolului nu a respectat obligația de informare a autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului în privința circumstanțelor stabilite la art. 69 lit. v)-aa);

g) titularul autorizației de folosire a subsolului utilizează, fără acordul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, metode și tehnologii de exploatare altele decât cele prezentate în documentația în baza căreia i-a fost acordat autorizația de folosire a subsolului;

h) titularul autorizației de folosire a subsolului transportă, folosește, depozitează în lucrările executate deșeuri și substanțe periculoase și/sau toxice, radioactive sau orice alte substanțe poluante, cu excepția acțiunilor permise conform legii;

i) titularul autorizației de folosire a subsolului nu folosește sectorul de subsol pe o perioadă mai mare de 60 zile consecutive, fără acordul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului;

j) titularului autorizației de folosire a subsolului i-a fost retras/expirat acordul de mediu sau altă autorizație necesară desfășurării activității în domeniul minier;

k) intentarea, în privința titularului autorizației de folosire a subsolului a procedurii de faliment în conformitate cu legea 149/2012 insolabilității;

l) titularul autorizației de folosire a subsolului nu și-a onorat angajamentele fiscale aferente stingerii obligației de plată a taxelor pentru folosire a subsolului reglementate de Codul fiscal, pe parcursul a două perioade fiscale;

m) epuizarea rezervelor exploatabile.

(2) După expirarea termenului de suspendare, dacă titularul autorizației de folosire a subsolului nu a realizat măsurile necesare pentru restabilirea conformității, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului retrage și anulează autorizația de folosire a subsolului.

(3) În cazul în care riscurile semnificative asupra mediului și a sănătății umane, cauzate de activitățile industriale și economice, nu pot fi tratate prin reexaminarea și actualizarea condițiilor de autorizare, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului retrage și anulează autorizația de folosire a subsolului, și dispune încetarea activităților respective.

(4) În cazul în care, urmare a executării controlului de mediu, se constată că autorizația de folosire a subsolului a fost eliberată cu încălcarea prevederilor legislației, Inspectoratul pentru Protecția Mediului solicită, prin demers, de la autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului retragerea autorizației de folosire a subsolului.

(5) Decizia de retragere a autorizației de folosirea subsolului poate fi contestată conform procedurii stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Capitolul IX

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE

TITULARULUI AUTORIZAȚIEI DE FOLOSIRE A SUBSOLULUI

Articolul 68. Drepturile titularului autorizației de folosire a subsolului

Titularul autorizației de folosire a subsolului are dreptul:

a) să folosească sectoarele de subsol în conformitate cu autorizația de folosire a subsolului și dispozițiile prezentului Cod;

b) să folosească rezultatele activității lor, inclusiv materia primă minerală extrasă și deșeurile producției extractive miniere, în cazul în care legea nu prevede altfel;

c) să efectueze, fără autorizație suplimentară, cercetarea geologică a subsolului din contul mijloacelor proprii, în limitele perimetrelor de exploatare, cu înregistrarea cercetării în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul;

d) să se adreseze autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului cu solicitarea de prelungire sau reperfectare a autorizației, conform prevederilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;

e) să-și înceteze activitatea în conformitate cu condițiile determinate de prezentul Cod și autorizație de folosire a subsolului;

f) să suspende activitatea pe un termen mai mare de 60 zile, în cazul apariției circumstanțelor ce nu permit continuarea activității (lichidării urmărilor unor avarii, defectării utilajului și instalațiilor tehnologice, durata procesului de refacere, apariția circumstanțelor de impediment care justifică neexecutarea obligației) cu informarea autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului privind data începutului și finalizării a întreruperii activității;

g) să obțină de la autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, în condițiile legii, datele și informațiile necesare desfășurării activității miniere;

h) să folosească, cu respectarea prevederilor legale ce reglementează folosința specială a apei și protecția mediului, surse de apă de suprafață sau subterane necesare desfășurării activităților miniere.

Articolul 69. Obligațiile titularului autorizației de folosire a subsolului

Titularul autorizației de folosire a subsolului este obligat:

a) să respecte cerințele legislației, precum și ale standardelor, normelor și regulilor, privind tehnologiile de efectuare a lucrărilor legate de folosirea subsolului și de prelucrarea primară a materiei prime minerale;

b) să folosească sectoarele de subsol numai în scopurile prevăzute de autorizație de folosire a subsolului;

c) să achite la timp și integral plățile de folosire a subsolului;

d) să respecte cerințele proiectelor tehnice (tehnologice), schemelor și planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere, limitelor și normelor;

e) să nu admită pierderi supranormative, diluarea și extragerea selectivă a substanțelor minerale utile;

f) să țină și să perfecțeze documentația geologică, de topografie minieră și de altă natură în procesul folosiri subsolului; să asigure integritatea acestuia; să elaboreze planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și planuri de gestionare a deșeurilor, elaborate conform modalității stabilite de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului;

g) să prezinte informația geologică Fondului de stat de informații geologice privind subsolul;

h) să prezinte Fondului de stat de informații geologice privind subsolul, precum și autorităților publice, în conformitate cu competențele acestora, date veridice despre rezervele de substanțe minerale cercetate, extrase și rămase în subsol, componentele conținute în ele (despre mișcarea rezervelor), despre folosirea subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile;

i) să păstreze excavațiile miniere de cercetare și sondele de foraj care pot fi folosite la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile sau în alte scopuri;

j) să lichideze, în modul stabilit, excavațiile miniere și sondele de foraj ce nu sunt folosite în continuare;

k) să asigure securitatea efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului conform art. 92;

l) să respecte cerințele actelor normative care reglementează condițiile de folosire și protecție a subsolului, protecție a aerului atmosferic, terenurilor, pădurilor, apelor, precum și a clădirilor și construcțiilor de impactul dăunător al lucrărilor legate de folosirea subsolului;

m) să informeze neîntârziat autoritățile administrației publice despre crearea situațiilor periculoase pentru viața și sănătatea populației, mediul înconjurător;

n) să decoperteze stratul de sol fertil și să-l păstreze în tot volumul inițial în stare utilă pentru recultivarea terenurilor degradate;

o) să aducă, potrivit prevederilor actelor normative și cerințelor proiectelor tehnice, terenurile, alte obiective naturale, clădirile și construcțiile distruse în timpul folosirii subsolului într-o stare bună pentru utilizarea lor ulterioară conform destinației;

p) în cazul descoperirii unor obiective unice naturale și culturale - istorice, să sisteze lucrările care pot distruge integritatea obiectivelor menționate și să înștiințeze despre aceste descoperiri autoritățile administrației publice centrale și instituțiile științifice;

r) să asigure respectarea regulilor de comercializare a substanțelor minerale utile solide, stabilite de Guvern;

s) să asigure integritatea sectorului de subsol, integritatea punctelor rețelei geodezice de reper pe întreaga perioadă de gestionare a sectorului de subsol;

t) să aibă angajați permanent specialiști licențiați/certificați în modul stabilit în geologie precum și în domeniul geodeziei, cartografiei, prospecțiunilor topografice și geoinformaticii sau să dețină contracte de prestare a serviciilor cu persoanele licențiate sau certificate în domeniu, ori cu persoane juridice ce au angajați persoane licențiate sau certificate în domeniu în conformitate cu Regulamentul cu privire la certificarea specialiștilor în domeniile geodeziei, cartografiei, prospecțiunilor topografice, geoinformaticii, evaluării bunurilor imobile și cadastrului, aprobat de Guvern;

u) să prezinte în mod obligatoriu autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o copie autenticată precum și în format digital a documentației tehnice (tehnologice) de proiect privind exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile sau construirea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, pentru sistematizare;

v) să informeze, în termen de 10 zile, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului cu privire la actele de control efectuate de autoritățile administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

w) să obțină, să întocmească, să țină la zi și să transmită autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, la termenele fixate, datele, informațiile și documentele prevăzute în autorizația de folosire a subsolului, referitoare la activitățile miniere executate, precum și rezultatele obținute;

x) să comunice autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, în termen de până la 10 zile, despre orice eveniment survenit care poate avea repercusiuni asupra desfășurării activității;

y) să actualizeze anual garanția financiară pentru refacerea mediului și să depună garanția financiară pentru refacerea mediului în fondul garanției pentru refacerea mediului;

z) să execute și să finalizeze lucrările de refacere a mediului în perimetrele afectate de activitățile miniere;

aa) să înceapă activitatea în decurs de 12 luni de la data eliberării actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului;

bb) să asigure utilizarea celor mai bune practici, aprobate prin metodologii de către Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, în activitatea legată de folosirea subsolului și să asigure instruirea personalului în domeniu;

cc) să achite taxele pentru folosire a subsolului reglementate de Codul fiscal.

Articolul 70. Apărarea drepturilor titularilor autorizațiilor de folosire a subsolului

(1) Drepturile titularilor autorizațiilor de folosire a subsolului sunt apărute de lege și pot fi limitate numai în cazurile prevăzute de lege.

(2) Imixtiunea autorităților administrației publice în activitatea economică a titularilor autorizațiilor de folosire a subsolului, cu excepția cazurilor de depistare a unor încălcări de către titularii autorizației de folosire a subsolului ale legislației cu privire la subsol, ale altor acte normative, nu se admite.

Capitolul X
PROIECTAREA, CONSTRUIREA ȘI DAREA
ÎN EXPLOATARE A ÎNTRINDERILOR, A OBIECTIVELOR
ȘI A CONSTRUCȚIILOR LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 71. Particularitățile proiectării întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor legate de folosirea subsolului

(1) Proiectarea întreprinderilor miniere extractive, a obiectivelor și a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile a construcțiilor speciale se execută de către organizațiile de proiectare care au angajați proiectanți atestați tehnic-profesional pentru proiectarea construcțiilor speciale, în modul stabilit de actele normative în domeniul respectiv și se realizează doar după ce activitatea planificată a fost supusă în prealabil evaluării impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(2) În cazul în care activitățile planificate specificate la alin. (1), nu sunt cuprinse în anexele nr. 1 sau nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și nu sunt supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității, proiectarea întreprinderilor miniere extractive, a obiectivelor și a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se realizează în baza informației geologice și de altă natură privind subsolul, care a trecut expertiza geologică de stat, ținându-se cont de dezvoltarea complexă a regiunii și de cerințele securității industriale și ecologice.

(3) Proiectul tehnologic de exploatare, proiectul întreprinderilor miniere extractive, a obiectivelor pentru prelucrarea substanțelor minerale utile, a construcțiilor speciale se elaborează pentru zăcămintele rezervele cărora au fost evaluate, aprobate și incluse în Registrul geologic de stat și se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism.

(4) Proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se elaborează în baza avizului pozitiv al expertizei de stat a informației geologice.

(5) Proiectele întreprinderilor miniere extractive, a obiectivelor pentru prelucrarea substanțelor minerale utile, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, a construcțiilor speciale sunt supuse verificării în conformitate cu Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase și Codul urbanismului și construcțiilor.

Articolul 72. Cerințele principale privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor legate de folosirea subsolului

(1) Proiectele întreprinderilor miniere extractive prevăd:

a) extragerea cât mai deplină și complexă din subsol a rezervelor de substanțe minerale utile de bază și a celor secundare stratificate împreună cu aceste substanțe, asigurată prin amplasarea rațională a construcțiilor terestre și subterane, prin metodele de descoperire și dirijare a presiunii litostatice a zăcămintelor, prin sistemele de exploatare a zăcămintelor de substanțe minerale utile și schemele tehnice de prelucrare (pregătire) a materiei prime minerale, prin parametrii acestora și ordinea executării exploatării;

b) extragerea și folosirea rațională a rocilor de decopertare la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile;

c) depozitarea, evidența și păstrarea substanțelor minerale utile temporar nefolosite și a deșeurilor producției ce conțin componente utile;

d) cercetarea geologică a subsolului în procesul construirii și exploatării întreprinderilor miniere extractive și ținerea documentației geologice și de topografie minieră;

e) evaluarea prognozată a impactului întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor proiectate asupra mediului înconjurător;

f) măsuri privind asigurarea securității în muncă a lucrătorilor și protecția sănătății populației, protecția subsolului și mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor, prevenirea situațiilor de avarie;

g) recultivarea terenurilor degradate, depozitarea și păstrarea stratului de sol fertil decopertat în conformitate cu cerințele actelor tehnice normative;

h) posibilitatea folosirii spațiilor prelucrate ale subsolului pentru necesități gospodărești și de altă natură.

(2) Proiectele construirii obiectivelor pentru prelucrarea substanțelor minerale utile prevăd:

a) utilizarea schemelor tehnologice care asigură scoaterea rațională și complexă din substanțele minerale utile extrase a componentelor de importantă industrială conținute în acestea;

b) amplasarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive și construcția acesteia;

c) condițiile de exploatare a instalației de gestionare a deșeurilor extractive;

d) măsurile ce asigură securitatea efectuării lucrărilor și prevenirea situațiilor de avarie;

e) măsurile pentru protecția mediului și pentru reabilitarea sectorului afectat.

(3) Proiectele și construcțiile subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, inclusiv pentru înhumarea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor, prevăd:

a) asigurarea stabilității rocilor și excavațiilor miniere pe întreaga durată de existență a obiectivelor și construcțiilor;

b) luarea măsurilor de prevenire a situațiilor de avarie și realizarea acțiunilor de lichidare și înlăturare a consecințelor avariilor;

c) izolarea completă a obiectivelor și construcțiilor, destinate păstrării substanțelor chimice, a produselor lichide și gazoase, înhumării (depozitării) substanțelor nocive și a deșeurilor;

d) luarea măsurilor ce exclud interacțiunea substanțelor nocive și deșeurilor înhumate cu rocile-magazin.

(4) Darea în exploatare întreprinderii miniere extractive se efectuează de către titularul autorizației după finalizarea construirii obiectivelor legate de extragerea și prelucrarea substanțelor minerale utile, obiectivelor infrastructurii, precum și a obiectivelor care asigură protecția subsolului și mediului înconjurător, cu notificarea în termen de 10 zile până la începerea lucrărilor de exploatare a autorității competente și Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Articolul 73. Condițiile de construire pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile și cu alte resurse ale subsolului

(1) Proiectarea și construirea localităților, complexelor industriale, bunuri imobile, amplasarea altor obiecte fără avizul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții se interzic.

(2) Construirea pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, precum și amplasarea în locurile aflării lor a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se permit în cazuri excepționale (construcția conductelor magistrale și a rețelelor electrice de transport, căilor ferate și drumurilor auto de importanță națională, a obiectivelor industriale mari, extinderea construirii localităților în lipsa suprafețelor necesare), prin hotărârea Guvernului, cu trecerea la pierderi de la evidența de stat și de la evidența beneficiarului subsolului a rezervelor de substanțe minerale utile amplasate în limitele construcției proiectate.

(3) Construirea pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, precum și amplasarea în locurile aflării lor a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se permit în cazul edificării construcțiilor cu caracter provizoriu. Durată de existență limitată, stabilită de către emitentul autorizației de construire, va fi coordonată cu autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului și titularul autorizației de folosire a subsolului.

(4) Titularul autorizației de folosire a subsolului care a obținut dreptul de proprietate asupra terenului sau acordului proprietarului terenului unde au fost edificate construcțiile cu caracter provizoriu este în drept să solicite beneficiarului construcției/construcțiilor cu caracter provizoriu să demonteze construcțiile edificate. Beneficiarul construcției/construcțiilor cu caracter provizoriu este obligat să demonteze construcțiile și să elibereze terenul în termen de 120 zile de la data notificării.

(5) Construirea neautorizată pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile se sistează fără compensarea cheltuielilor suportate și a cheltuielilor pentru recultivarea terenului și demontarea obiectivelor construite.

Capitolul XI
FOLOSIREA SUBSOLULUI
LA EXPLOATAREA ZĂCĂMINTELOR DE SUBSTANȚE
MINERALE UTILE

Articolul 74. Exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile

(1) Exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile se efectuează în conformitate cu autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile în limitele perimetrului de exploatare în conformitate cu proiectele tehnologice de exploatare coordonate și aprobate, planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere, proiectele de recultivare a terenurilor și în conformitate cu cerințele legislației de mediu.

(2) Titularii autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile coordonează proiectele tehnologice de exploatare cu autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului în termenele stabilite în funcție de complexitatea și volumul materialelor prezentate, dar care nu vor depăși 30 de zile din data depunerii solicitării.

Articolul 75. Cotele pentru exportul materiei prime minerale și limitele extragerii substanțelor minerale utile

În scopul prevenirii consecințelor economice, sociale și ecologice negative ale extragerii intense a substanțelor minerale utile, Guvernul stabilește pentru anumite tipuri de substanțe minerale utile cotele pentru exportul materiei prime minerale, limite la extragerea unor tipuri de substanțe minerale utile și concentrarea în spațiu a sectoarelor de subsol care se exploatează.

Articolul 76. Cerințele de bază față de exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile și de prelucrarea primară a materiei prime minerale

(1) La exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile se asigură:

a) aplicarea tehnologiilor raționale, ecologic inofensive și a metodelor de extragere a substanțelor minerale utile și a componentelor de importanță industrială conținute în acestea, neadmiterea pierderilor supranormative și reducerea calității substanțelor minerale utile, precum și exploatarea selectivă a sectoarelor bogate în zăcămintele, ce pot conduce la pierderea rezervelor de substanțe minerale utile;

b) executarea lucrărilor în condiții nepericuloase pentru oameni, mediul înconjurător, obiective și construcții;

c) corespunderea totală a tehnologiilor și parametrilor de exploatare zăcămintelor aplicate efectiv cu cei aprobați în proiecte;

d) ținerea documentației geologice, de topografie minieră, tehnice și asigurarea integrității acesteia;

e) evidența permanentă și autentică a stării și mișcării rezervelor de substanțe minerale utile, a pierderilor și schimbării calității substanțelor minerale utile, prezentarea rapoartelor cu privire la mișcarea rezervelor, în conformitate cu modul stabilit;

f) păstrarea și evidența substanțelor minerale utile extrase concomitent și temporar nefolosite și deșeurilor producției ce conțin componente utile, spațiului subteran valorificat pentru folosirea ulterioară a acestora;

g) folosirea rațională a rocilor și a stratului de sol fertil decopertate, precum și a deșeurilor de producție;

h) neadmiterea degradării zăcămintelor de substanțe minerale utile exploatate și a celor învecinate ca urmare a efectuării lucrărilor miniere, păstrarea rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor conservate.

(2) Prelucrarea primară a materiei prime minerale se efectuează după extragerea substanțelor minerale utile și include fărâmițarea sau mărunțirea, fracționarea și sortarea, brichetarea și aglomerarea, îmbogățirea substanțelor minerale utile solide, prepararea petrolului brut și gazului natural pentru transportare către consumatorilor.

(3) La prelucrarea primară a materiei prime minerale se vor asigura:

a) respectarea schemelor tehnologice aprobate privind prelucrarea materiei prime minerale nepericuloase pentru viața și sănătatea lucrătorilor și populației, pentru mediul înconjurător;

b) folosirea complexă a materiei prime minerale și extragerea cât mai deplină, argumentată din punct de vedere economic, a componentelor utile ca producție-marfă;

c) evidența și controlul distribuirii cantitative și calitative a componentelor utile la diverse stadii de prelucrare a materiei prime minerale;

d) folosirea rațională a deșeurilor producției;

e) depozitarea și păstrarea semiproduselor și deșeurilor de la prelucrare temporar nefolosite, ce exclud impactul dăunător asupra mediului înconjurător.

Articolul 77. Particularitățile exploatării zăcămintelor de hidrocarburi

(1) Până la sfârșitul cercetării zăcămintelor de materie primă de hidrocarburi și aprobarea rezervelor acestora poate fi efectuată exploatarea de probă sau experimental-industrială atât pe zăcămintul în întregime, cât și pe sectoare, acumulări de hidrocarburi aparte ale acestuia sau pe sonde separate, în scopul stabilirii caracteristicilor geologice-geofizice, extractive și de altă natură ale zăcămintului, determinării oportunității folosirii tehnologiilor noi de extragere, obținerii de date suplimentare necesare pentru evaluarea complexă a zăcămintului și întocmirea proiectului tehnologic pentru exploatarea acestuia.

(2) Exploatarea de probă a zăcămintului sau a acumulărilor de hidrocarburi se admite pe un termen ce nu depășește 3 ani, exploatarea experimental-industrială a zăcămintului sau a acumulărilor – pe un termen ce nu

depășește 5 ani; exploatarea de probă a unei sonde poate fi realizată în decurs de un an.

(3) Captarea sumară a hidrocarburilor în perioada de exploatare de probă sau experimental-industrială nu va depăși 5% din rezervele extrase, luate în evidență operativă în Registrul geologic de stat la data aprobării proiectului exploatării de probă sau experimental-industriale a zăcămintului sau acumulărilor.

(4) Exploatarea de probă sau experimental-industrială a zăcămintelor sau acumulărilor de materie primă de hidrocarburi poate fi realizată numai în conformitate cu documentația tehnică (tehnologică) de proiect, care a trecut expertiza de stat în modul stabilit.

(5) Exploatarea industrială a zăcămintelor de materie primă de hidrocarburi se permite doar dacă activitățile planificate au fost supuse în prealabil procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(6) Data dării în exploatare a zăcămintului de hidrocarburi pentru valorificare industrială se consideră data extragerii primei tone (primului metru cub) de materie primă de hidrocarburi.

Articolul 78. Folosirea subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile

(1) Folosirea subsolului pentru realizarea și exploatarea construcțiilor subterane și în alte scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, inclusiv pentru depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor, se efectuează prin autorizația de folosire a subsolului ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului.

(2) În proiectele tehnice vor fi prevăzute măsuri ce asigură integritatea obiectivelor și construcțiilor subterane pe întreaga perioadă de existență a acestora, realizarea măsurilor de prevenire a avariilor, de lichidare a lor și înlăturare a consecințelor.

(3) Păstrarea și depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor deasupra zăcămintelor, acumulărilor de hidrocarburi, obiectivelor și construcțiilor amplasate în subsol nu se admit.

Articolul 79. Normativele pierderilor de substanțe minerale utile la extragere

(1) Pierderi de substanțe minerale utile la extragere sau pierderi de exploatare se consideră rezervele de substanțe minerale utile aflate la evidență, lăsate în subsol sau extrase din subsol și lăsate în halde, în locurile de depozitare, pe căile de transport.

(2) Normativele pierderilor de exploatare se determină de proiectele tehnologice de exploatare a zăcămintului sau sectorului concret de zăcămint, în

funcție de condițiile geologice-miniere, tehnice-miniere, tehnologice, economice și alte condiții de exploatare zăcămintelor de substanțe minerale utile.

(3) Normativele pierderilor de substanțe minerale utile se stabilesc la elaborarea documentației de proiect pentru exploatarea zăcămintului de substanțe minerale utile și se coordonează anual în conformitate cu planul de dezvoltare a lucrărilor miniere de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(4) Pierderi supranormative se consideră pierderile de substanțe minerale utile admise peste normativul de pierderi stabilit de proiectul tehnologic de exploatare a zăcămintului sau sectorului concret de zăcămint. Pierderile supranormative se achită de către beneficiarul subsolului, în mărimea stabilită de legislația fiscală.

Articolul 80. Trecerea la pierderi a rezervelor de substanțe minerale utile

Rezervele de substanțe minerale utile care și-au pierdut importanță industrială sau nu au fost confirmate ulterior în timpul lucrărilor de cercetare geologică sau de exploatare a zăcămintelor urmează a fi trecute la pierderi de la evidența întreprinderilor miniere-extractive, cu operarea modificărilor respective în Registrul geologic de stat, în modul stabilit de Ministerul Mediului.

Articolul 81. Lucruri și lucrări rezultate din activitatea de cercetare geologică și exploatare a subsolului

(1) Lucrurile și lucrările ce asigură nemijlocit procesul folosirii subsolului (goluri miniere, excavații miniere, sonde de foraj, elemente de fixare și tubare, sisteme de drenaj și ventilare, utilaj la intrarea în excavațiile miniere, semne de topografie minieră, alte bunuri) sunt proprietate a statului.

(2) Lista lucrurilor și lucrărilor se determină pentru fiecare obiect de folosire a subsolului, în funcție de condițiile geologice-miniere, tipul de substanțe minerale utile, tehnologia de efectuare a lucrărilor de extragere, și se înscrie în Registrul geologic de stat de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

Articolul 82. Lichidarea și conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile

(1) Excavațiile miniere, obiectivele și construcțiile subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile sunt supuse lichidării sau conservării la expirarea valabilității autorizației de folosire a subsolului la finalizarea exploatării rezervelor de substanțe minerale utile sau la încetarea înainte de termen a folosirii subsolului, prevăzută de prezentul Cod.

(2) La lichidarea sau conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, excavațiile miniere și sondele de foraj se aduc în starea ce asigură securitatea vieții și sănătății oamenilor, mediului înconjurător, clădirilor și construcțiilor,

posibilitatea folosirii sectorului exploatat al subsolului pentru alte scopuri gospodărești, iar în cazul conservării și păstrării zăcămintelor de substanțe minerale utile, excavațiilor miniere și sondelor de foraj pe întreaga perioadă de conservare.

(3) La lichidarea sau conservarea totală sau parțială a excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, beneficiarul subsolului este obligat să asigure, în modul stabilit, recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.

(4) Lichidarea și conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se efectuează în conformitate cu proiectele tehnice coordonate cu autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(5) La lichidarea sau conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, documentația geologică, de topografie minieră și tehnică se completează la momentul finalizării lucrărilor și se remite spre păstrare, în modul stabilit, în Fondul de stat de informații geologice privind subsolul.

(6) Lichidarea sau conservarea excavațiilor miniere, a obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se consideră finalizate după semnarea actului cu privire la lichidare sau conservare de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(7) Lichidarea sau conservarea excavațiilor miniere, a obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se efectuează din contul mijloacelor titularului autorizației de folosire a subsolului.

Articolul 83. Garanția financiară pentru refacerea mediului

(1) Titularul autorizației de folosire a subsolului la etapa de eliberare a autorizației este obligat, conform planului de refacere a mediului din proiectul tehnologic de exploatare, să constituie garanția financiară pentru refacerea mediului pentru primul an de exploatare și are obligația să actualizeze anual garanția financiară pentru refacerea mediului în ultima lună a anului de gestiune.

(2) În cazul activităților de exploatare a deșeurilor extractive, garanția financiară pentru refacerea mediului este solicitată de către autoritatea națională în domeniul folosinței și protecției subsolului înainte de începerea oricărei operații care implică acumularea sau depozitarea deșeurilor extractive într-o instalație pentru deșeuri.

(3) Calcularea valorii lucrărilor pentru refacerea mediului se stabilește în proiectul tehnologic de exploatare proporțional suprafeței afectate de lucrările miniere și volumului substanțelor minerale utile extrase și se actualizează anual de către titularul autorizației de folosire a subsolului în conformitate cu rata anuală a inflației și este coordonată de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(4) La efectuarea și actualizarea calculului stabilit la alin. (3), titularul autorizației de folosire a subsolului ia în considerare impactul potențial al activității de folosire a subsolului desfășurate, lucrările de reabilitare necesare a fi realizate pe terenul afectat de activitatea de folosire a subsolului, costurile existente pe piață la acel moment, a lucrărilor înalt calificate de închidere, ecologizare, monitorizare post închidere a perimetrului de cercetate și exploatare acordat, necesare a fi executate pentru reabilitarea factorilor de mediu.

(5) În cazul activităților de exploatare a deșeurilor extractive, garanția financiară pentru refacerea mediului se calculează inclusiv pe baza:

(a) impactului potențial al instalației de gestionare a deșeurilor asupra mediului, ținând seama în special de categoria căreia îi aparține instalația, de caracteristicile deșeurilor și de viitoarea utilizare a terenului reabilitat;

(b) ipotezei că părțile terțe independente și cu calificare corespunzătoare evaluează și realizează lucrările de reabilitare necesare.

(6) Garanția financiară pentru refacerea mediului se restituie titularului autorizației de folosire a subsolului numai în măsura în care acesta și-a îndeplinit obligațiile referitoare la executarea lucrărilor de refacere a mediului.

(7) În cazul în care autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului și-a dat acordul cu privire la închiderea instalației în conformitate cu art. 61 alin. (2), aceasta furnizează operatorului o declarație scrisă care îl eliberează de obligația de garanție financiară pentru refacerea mediului, cu excepția obligațiilor privind faza de post închidere, în conformitate cu art. 61 alin. (3).

(8) Mecanismul de constituire, actualizare și restituire a garanției financiare pentru refacerea mediului, precum și procedura de monitorizare, de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, a implementării mecanismului invocat, sunt aprobate de Guvern.

(9) Mecanismul de constituire a garanției financiare pentru refacerea mediului este elaborată, astfel încât:

a) toate obligațiile din autorizația de folosire a subsolului, inclusiv prevederile post închidere sunt acoperite financiar;

b) să existe fonduri disponibile în orice moment pentru reabilitarea amplasamentului afectat de instalațiile de deșeuri extractive, așa cum apare în planul de gestionare a deșeurilor elaborat conform art. 52 și 53 și necesar în vederea autorizării prevăzute la art. 59.

(10) Garanția financiară se depune în fondul garanției pentru refacerea mediului instituit în cadrul bugetului de stat.

Capitolul XII

PLATA LA EXPLOATAREA ȘI FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 84. Tipurile de plăți la exploatarea și folosirea subsolului

(1) Exploatarea și folosirea subsolului este cu plată.

(2) Plățile la exploatarea și folosirea subsolului se percep în formă bănească.

(3) Plata la exploatarea și folosirea subsolului se efectuează în formă de:

- a) taxe pentru folosire a subsolului;
- b) compensare a cheltuielilor pentru lucrările de cercetări geologice efectuate din contul mijloacelor bugetului de stat.

Articolul 85. Taxele pentru folosire a subsolului

(1) Taxele pentru folosire a subsolului se percep în mărimea și modul stabilit de Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997.

(2) Administrarea taxelor pentru folosire a subsolului se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997.

Articolul 86. Compensarea cheltuielilor pentru lucrările de cercetări geologice efectuate din contul mijloacelor bugetului de stat

(1) Titularii autorizației de folosire a subsolului care efectuează lucrări de cercetare sau extragere a substanțelor minerale utile sunt obligați să compenseze cheltuielile statului (în cazul existenței acestora) pentru cercetarea geologică a sectorului de subsol atribuit lor în folosință și pregătirea zăcămintului pentru valorificare industrială.

(2) Cheltuieli ale statului pentru cercetarea geologică a subsolului se consideră, în cazul dat, cheltuielile de prospectare, evaluare și explorare a zăcămintelor de substanțe minerale utile, a căror finanțare a fost asigurată din contul mijloacelor bugetului de stat.

(3) Compensarea cheltuielilor pentru lucrările de cercetare geologică realizate din contul mijloacelor bugetului de stat se calculează cu folosirea indicilor inflației în perioada achitării și se încasează totalmente în bugetul de stat.

(4) Modul de calculare a normativelor și de percepere a decontărilor pentru lucrările de cercetare geologică realizate din contul mijloacelor bugetului de stat se stabilește de Guvern.

Capitolul XIII

FOLOSIREA RAȚIONALĂ ȘI PROTECȚIA SUBSOLULUI

Articolul 87. Cerințele de bază privind folosirea rațională și protecția subsolului

(1) Folosirea rațională a subsolului reprezintă o valorificare eficientă, din punct de vedere economic și social, a tuturor tipurilor de resurse ale subsolului în baza folosirii tehnologiilor avansate și respectării standardelor, limitelor normelor și regulilor de folosire a subsolului.

(2) Exploatarea resurselor minerale utile poate fi realizată numai în limitele perimetrelor de exploatare, în decursul termenului stabilit și exclusiv în conformitate cu autorizația de folosire a subsolului.

(3) Folosirea neautorizată a subsolului, folosirea subsolului în afara limitelor perimetrelor de exploatare, precum și efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentația tehnică (tehnologică), aprobată în modul stabilit, se interzic.

(4) Cerințele de bază la folosirea rațională și protecția subsolului sunt:

a) respectarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobată în modul stabilit;

b) asigurarea cercetării complete și complexe a subsolului;

c) înregistrarea și evidența lucrărilor legate de folosirea subsolului;

d) extragerea cât mai completă din subsol și folosirea rațională a rezervelor de substanțe minerale utile și componentelor utile conținute în acestea;

e) evidența veridică a stării și mișcării rezervelor, pierderilor și diluării substanțelor minerale utile de bază și celor însoțitoare la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile;

f) ținerea documentației geologice, de topografie minieră și de altă natură și asigurarea integrității acesteia;

g) protecția zăcămintelor de substanțe minerale utile de inundații, subinundații, incendii și de alți factori, ce reduc calitatea substanțelor minerale utile și valoarea industrială a zăcămintelor sau complică exploatarea lor;

h) prevenirea poluării subsolului în procesul efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului, inclusiv la înhumarea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor de producție;

i) prevenirea abandonului, aruncării sau depozitării necontrolate a deșeurilor extractive;

j) prevenirea impactului dăunător al extragerii substanțelor minerale utile, construirii și exploatarei construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile asupra obiectelor industriale și construcțiilor civile;

k) prevenirea construirii neautorizate pe suprafețele cu zăcămintele de substanțe minerale utile și respectarea modului stabilit de folosire a acestor suprafețe pentru alte necesități;

l) prevenirea stocării deșeurilor industriale, menajere și de altă natură în zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, folosite pentru alimentarea cu apă potabilă, menajeră și industrială;

m) prevenirea poluării solului, a apei de suprafață și a apei subterane în cazul stocării deșeurilor în golurile de excavare;

n) aducerea sectoarelor de subsol folosite la starea care asigură securitatea vieții și sănătății populației, protecția mediului înconjurător, clădirilor și construcțiilor, precum și posibilitatea folosirii sectorului de subsol exploatat în scopurile prevăzute de proiect;

o) respectarea altor cerințe prevăzute de legislația cu privire la folosirea subsolului.

Articolul 88. Controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului

(1) Sarcina controlului de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului constă în asigurarea respectării de către titularii autorizației de folosire a subsolului a actelor normative ce reglementează raporturile juridice în ceea ce privește folosirea și protecția subsolului, precum și a documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit.

(2) Controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

(3) Controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 89. Supravegherea minieră de stat

(1) Sarcina supravegherii miniere de stat este de a asigura respectarea de către titularii autorizației de folosire a subsolului a cerințelor privind tehnologia efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului și cerințelor stabilite de actele normative, inclusiv a standardelor, reglementărilor și regulilor tehnice, aprobate în modul stabilit.

(2) Supravegherii miniere de stat se supun:

a) respectarea de către titularii autorizației de folosire a subsolului a modului de executare a lucrărilor legate de folosirea subsolului, stabilit de actele normative;

b) corectitudinea și oportunitatea efectuării măsurilor ce asigură securitatea oamenilor, protecția proprietății de stat, mediului înconjurător, excavațiilor miniere și sondelor de impactul dăunător al lucrărilor legate de folosirea subsolului;

c) corectitudinea exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile în conformitate cu documentația tehnică (tehnologică) de proiect aprobată și cu planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere;

d) respectarea regulilor și tehnologiei de prelucrare a materiei prime în scopul extragerii cât mai depline a componentelor utile și îmbunătățirii calității producției finite;

e) respectarea de către titularii autorizației de folosire a subsolului a modului de lichidare și conservare a excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, stabilit de actele normative.

(3) Supravegherea minieră de stat se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Articolul 90. Controlul geologic de stat

(1) Controlul geologic de stat se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

(2) Inițierea și desfășurarea controlului de stat și/sau a acțiunilor aferente acestuia se efectuează în conformitate cu prevederile Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131/2012.

(3) Controlului geologic de stat se supun:

a) realizarea programelor în domeniul cercetărilor geologice și folosirii subsolului;

b) calitatea și eficacitatea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, cu aplicarea argumentată a metodicilor și tehnologiilor;

c) plenitudinea cercetării geologice a subsolului;

d) înregistrarea de stat a lucrărilor de cercetări geologice ale subsolului;

e) actele permiseive ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului;

f) îndeplinirea, de către titularii autorizației de folosire a subsolului a cerințelor prevăzute în autorizația de folosire a subsolului, a obligațiilor ce îi revin conform prevederilor deciziilor de eliberare a autorizației de folosire a subsolului, inclusiv respectarea limitelor la extragerea substanțelor minerale utile și crearea, actualizarea garanției financiare de refacere a mediului și retragerea temporară a terenurilor din circuitul agricol și silvic (neacoperite de vegetație forestieră) și/sau schimbarea categoriei de destinației și a modului de folosință a terenurilor, precum și recultivarea și/sau refacerea mediului în limita perimetrului de exploatare;

g) ținerea documentației geologice și de topografie minieră, oportunitatea și autenticitatea datelor privind mișcarea rezervelor la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile;

h) executarea deciziilor și recomandărilor expertizei de stat a informației geologice și expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile;

i) integritatea excavațiilor miniere și sondelor de cercetare, precum și a documentației geologice, mostrelor de roci, duplicatelor de probe care pot fi folosite la cercetarea în continuare a subsolului;

j) respectarea prevederilor proiectelor, standardelor, normelor și regulilor la cercetarea geologică a subsolului și la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile, precum și la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.

(4) Pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, înainte de începerea operațiilor de depozitare și apoi la intervale de 6 luni, inclusiv în faza post-închidere, controlează orice instalație de gestionare a deșeurilor autorizată în conformitate cu art. 59, pentru a asigura conformarea la condițiile incluse în autorizația de folosire a subsolului. O evaluare pozitivă nu reduce în niciun fel responsabilitatea operatorului referitoare la respectarea condițiilor din autorizație.

Articolul 91. Monitorizarea realizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului

(1) Monitorizarea realizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se efectuează de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

(2) Monitorizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se supun:

a) aplicarea metodelor și procedeele raționale și eficiente de cercetare geologică a subsolului conform proiectelor aprobate;

b) veridicitatea determinării datelor obținute, a proprietăților rocilor, precum și a proceselor ce au loc în acestea;

c) integritatea informației obținute, a documentației geologice, a probelor de roci, a carotei și a duplicatelor probelor;

d) prezentarea, în termen și în volum deplin, a rezultatelor veridice obținute în urma efectuării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.

(3) În urma monitorizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se întocmește actul privind volumul lucrărilor realizate în luna respectivă, care este semnat de către executorul și beneficiarul lucrărilor.

Capitolul XIV

SECURITATEA EFECTUĂRII LUCRĂRILOR LA FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 92. Cerințele de bază privind asigurarea securității efectuării lucrărilor la folosirea subsolului

(1) La toate tipurile de folosire a subsolului, titularii autorizației de folosire a subsolului asigură securitatea efectuării lucrărilor.

(2) Cerințele de bază către titularii autorizației de folosire a subsolului privind securitatea efectuării lucrărilor la folosirea subsolului sunt:

a) elaborarea și realizarea măsurilor ce asigură securitatea vieții, a sănătății lucrătorilor și a populației în zona de impact a lucrărilor respective în regim normal și în cazul apariției situațiilor de avarie;

b) aplicarea metodelor, tehnologiilor, mijloacelor tehnice și materialelor ce corespund cerințelor normelor securității industriale, securității muncii și normelor sanitare;

c) accesul la efectuarea lucrărilor miniere și de foraj și dirijarea acestora numai de către persoane ce au pregătirea, calificarea și studiile respective;

d) asigurarea persoanelor angajate la lucrările miniere și de foraj cu echipament individual de protecție, mijloace de protecție individuală și colectivă;

e) evidența, păstrarea, transportarea și utilizarea corespunzătoare a substanțelor explozive și dispozitivelor de inițiere, precum și utilizarea lor corectă și inofensivă;

f) elaborarea planurilor și efectuarea măsurilor de prevenire și lichidare a situațiilor de avarie;

g) efectuarea inspecției excavațiilor miniere, liniilor tehnologice, haldelor, construcțiilor hidrotehnice și altor observații pentru asigurarea lucrărilor și prognozarea situațiilor periculoase, determinarea și trasarea zonelor de pericol pe planurile excavațiilor miniere;

h) controlul asupra stării atmosferei miniere, conținutului în ea a oxigenului, gazelor și prafului nocive și explozive ;

i) realizarea unor măsuri speciale pentru prognozarea și prevenirea emanațiilor bruște a gazelor, răbufnirii apei, prăbușirii rocilor și coliziunilor dintre roci;

j) asigurarea deservirii lucrărilor miniere subterane de către serviciile miniere profesionale de salvare, iar a lucrărilor de foraj în timpul cercetării și exploatării zăcămintelor de petrol și gaze naturale – de către serviciile profesionale pentru prevenirea și lichidarea erupțiilor deschise de petrol și gaze naturale;

k) sistarea lucrărilor în caz de pericol pentru viața lucrătorilor, evacuarea acestora într-un loc sigur și realizarea măsurilor de lichidare a pericolului.

Articolul 93. Controlul și supravegherea tehnică de stat asupra asigurării securității industriale la folosirea subsolului

(1) Supravegherea tehnică de stat asupra respectării de către titularii autorizației de folosire a subsolului a cerințelor securității industriale la desfășurarea activităților sau lucrărilor legate de folosirea subsolului se efectuează în conformitate cu Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, de către Inspectoratul National pentru Supraveghere Tehnică.

(2) Supravegherea asupra evidenței, păstrării, utilizării, obținerii (procurării) materialelor explozive, a exploatării spațiilor de păstrare a acestora (depozitelor), precum și admiterea la lucrările de dinamitare se efectuează în baza actelor permissive eliberate de către Inspectoratul National pentru Supraveghere Tehnică.

(3) Permisuniunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive confirmă dreptul de obținere (procurare) a materialelor explozive și de exploatare a spațiilor de păstrare a acestora (depozitelor). Permisuniunea se eliberează gratis, în baza cererii-tip aprobată, la care se anexează:

a) cartea tehnică a depozitului;

b) actul de predare-recepție în exploatare a depozitului materialelor explozive;

c) copia de pe titlul de proprietate sau copia de pe contractul de locațiune a încăperilor pentru depozitarea materialelor explozive.

(4) Demersul privind admiterea la lucrările de dinamitare se eliberează în baza cererii-tip aprobată, la care se anexează:

- a) contractul de efectuare a lucrărilor de dinamitare;
  - b) planul topografic cu situația la zi, cu indicarea locului de efectuare a lucrărilor de dinamitare, a hotarelor zonelor de pericol, locuințelor, edificiilor industriale, căilor ferate, comunicațiilor supraterane ingineresti, aflate în limita zonelor de pericol;
  - c) coordonarea lucrărilor de dinamitare cu întreprinderi, organizații, autoritățile publice și cu alte servicii (în cazul efectuării lucrărilor în bazine acvatic, zone adiacente sau învecinate);
  - d) ordinul pe întreprindere privind organizarea lucrărilor de dinamitare, cu desemnarea persoanei responsabile;
  - e) proiectul lucrărilor de dinamitare, în cazul efectuării lucrărilor de dinamitare în localități;
  - f) schemele de profil ale lucrărilor, schema tipică de protecție a zonei de pericol, în cazul efectuării lucrărilor de prospecțiuni seismice, cu utilizarea materialelor explozive;
  - g) dovada dreptului de proprietate asupra terenului sau a contractului de locațiune.
- (5) Permisie pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive, precum și demersul privind admiterea la lucrările de dinamitare se eliberează în termen de 3 zile de la data depunerii cererii.
- (6) Termenul de valabilitate a permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive este de 12 luni, dacă încăperile sunt luate în locațiune, sau de 36 de luni, dacă depozitul aparține solicitantului cu titlu de proprietate.
- (7) Termenul de valabilitate a demersului privind admiterea la lucrările de dinamitare pentru efectuarea unei explozii este de 3 zile, iar pentru efectuarea de multiple explozii este de 12 luni.
- (8) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive și a demersului privind admiterea la lucrările de dinamitare se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezentul Cod.

Capitolul XV

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA SUBSOL ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 94. Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la subsol

Încălcarea sau neexecutarea legislației cu privire la subsol de către persoanele fizice și juridice atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală în condițiile legii.

Articolul 95. Compensarea prejudiciului cauzat

(1) Tragerea persoanei vinovate de încălcarea legislației cu privire la subsol la răspundere contravențională sau penală nu o eliberează de obligația de a înlătura încălcările comise de ea și de a compensa prejudiciul cauzat.

(2) Prejudiciul cauzat titularului autorizației de folosire a subsolului ca urmare a acțiunilor autorităților administrației publice, persoanelor cu funcție de răspundere, persoanelor juridice și fizice vinovate de distrugerea calităților naturale ale subsolului sau de crearea condițiilor care exclud, parțial ori total, posibilitatea folosirii în continuare a subsolului urmează a fi compensat în modul stabilit.

(3) Prejudiciul cauzat mediului ca urmare a activității titularului autorizației de folosire a subsolului urmează a fi compensat din contul titularului autorizației de folosire a subsolului.

(4) Gradul de răspundere și mărimea compensării prejudiciului cauzat se stabilesc în fiecare caz aparte pe cale judiciară.

(5) Acțiunile privind compensarea prejudiciului cauzat mediului înconjurător ca urmare a încălcării legislației cu privire la subsol și actelor normative în domeniu se intentează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Articolul 96. Soluționarea litigiilor în problemele folosirii subsolului

Litigiile în problemele folosirii subsolului se soluționează de autoritățile administrației publice în domeniul folosirii și protecției subsolului în conformitate cu competența acestora și de instanțele de judecată, în modul stabilit de legislație.

Capitolul XVI COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL FOLOSIRII ȘI PROTECȚIEI SUBSOLULUI

Articolul 97. Direcțiile principale și tipurile cooperării internaționale în domeniul folosirii și protecției subsolului

Republica Moldova declară drept prioritare următoarele direcții și tipuri principale de cooperare internațională în domeniul folosirii și protecției subsolului:

a) dezvoltarea pieței resurselor de materie primă minerală și de produse ale prelucrării acestora, inclusiv prin crearea de condiții favorabile pentru stabilirea unor relații reciproc avantajoase între subiecții activității economice;

b) asigurarea accesului la subsol, cercetării acestuia și valorificării în conformitate cu legislația;

c) elaborarea și realizarea unor programe comune de lucrări în domeniul cercetării geologice a subsolului, extinderii și îmbunătățirii calitative a bazei de materie primă minerală;

d) elaborarea și realizarea unor programe comune de lucrări în domeniul asigurării securității efectuării lucrărilor, colaborarea pentru prevenirea și lichidarea consecințelor avariilor de mari proporții la întreprinderile miniere;

e) coordonarea măsurilor privind perfecționarea și coordonarea documentelor normative și metodice, ce reglementează lucrările de cercetări geologice, în baza celor acceptate în practica mondială;

f) facilitarea accesului în condiții comerciale la tehnologiile noi aplicate în domeniul cercetării, extragerii, prelucrării și folosirii resurselor de materie primă minerală;

g) participarea la cercetarea și exploatarea în comun a zăcămintelor de substanțe minerale utile transfrontaliere și la valorificarea altor resurse ale subsolului.

Articolul 98. Efecte transfrontaliere a instalației de deșeuri extractive

(1) În cazul în care există informații că exploatarea unei instalații de gestionare a deșeurilor din categoria A este posibil să afecteze semnificativ mediul sau să prezinte riscuri pentru sănătatea umană într-un alt stat, sau la cererea autorității competente din statul potențial afectat, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului transmite prin intermediul Ministerului Mediului informațiile conținute în solicitarea de autorizație emisă conform art. 59 în momentul în care informațiile respective sunt disponibile publicului interesat pe plan național. Aceste informații servesc ca bază pentru orice consultări necesare în contextul relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și alte state, pe baza de reciprocitate și echivalență.

(2) În cadrul relațiilor bilaterale, Ministerul Mediului și autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului asigură ca în cazurile menționate la alineatul (1), solicitările de autorizare sunt disponibile într-o perioadă de timp care să permită publicului interesat al statului potențial afectat, să poată înainta comentarii și propuneri înainte ca autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului să ia o decizie.

(3) În eventualitatea unui accident care implică instalația de gestionare a deșeurilor specificată la alin. (1), informațiile furnizate de operator autorităților competente în conformitate cu art. 56 alin. (8) sunt imediat transmise de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului prin intermediul Ministerului Mediului către autoritatea competentă a altor state, pentru a contribui la minimizarea consecințelor accidentului pentru sănătatea umană și pentru a evalua și a minimiza extinderea, constatată sau potențială, a daunei de mediu.

Capitolul XVII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 99. Acțiunea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol apărut până la intrarea în vigoare a prezentului Cod

(1) Dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol apărut până la intrarea în vigoare a prezentului Cod se consideră valabil.

(2) Beneficiarii subsolului care au obținut dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol până la intrarea în vigoare a prezentului Cod sunt în drept să se adreseze autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului în vederea obținerii autorizațiilor fără organizarea concursului și fără prezentarea actelor specificate la art. 40-43, art. 45 și art. 46.

(3) Beneficiarilor subsolului care au obținut dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol până la intrarea în vigoare a prezentului Cod li se eliberează autorizația pe termenul de exploatare a zăcămintului sau pe termenul de exploatare care este stabilit în proiectul tehnologic pentru exploatarea sectorului de subsol sau pe termenul de exploatare care este stabilit în baza actelor prin care a fost atribuit dreptul de folosință a sectoarelor de subsol până la intrarea în vigoare a prezentului Cod.

(4) Pentru a obține autorizația de folosire a subsolului, solicitantul depune o cerere la autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, la care va anexa copii de pe actul de transmitere a zăcămintului în valorificare industrială sau de pe o altă autorizație eliberată anterior pentru dreptul de exploatare a zăcămintului, de pe actul de confirmare a perimetrului minier, de pe documentația tehnologică de proiect.

Articolul 100. Intrarea în vigoare a prezentului Cod

(1) Prezentul Cod intră în vigoare la expirarea a 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului Cod se abrogă Codul subsolului nr. 3/2009 (Monitorul Oficial Republicii Moldova, 2009, nr. 75-77 art. 197), cu toate modificările ulterioare.

(3) Până la aducerea în concordanță cu prevederile prezentului Cod, actele normative se aplică în măsura în care nu contravin prezentului Cod.

Articolul 101 Aducerea actelor normative în concordanță cu prezentul Cod

Guvernul, în termen de 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentului Cod:

a) va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezentul Cod;

b) va asigura aducerea actelor normative ale Guvernului în concordanță cu prezentul Cod.

**Nota informativă
la proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă)**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) a fost elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Elaborarea proiectului Codului Subsolului (în redacție nouă) rezultă din prevederile următoarelor documente de politici:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Hotărârea Parlamentului nr. 200/2022 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului.
• Hotărârea Curții de Conturi nr. 67/2020 care statuează lipsa unor documente de politici durabile în domeniul minier și de subsol, imperfecțiunile și ambiguitățile legislative au determinat faptul că mecanismul actual de reglementare și gestionare a resurselor minerale nu contribuie la administrarea eficientă a resurselor minerale, având efecte defectuoase asupra încasărilor la buget.
• <i>Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022</i> - document de viziune strategică, care indică direcția de dezvoltare a țării și a societății ce trebuie urmată în următorul deceniu, având la bază principiul ciclului de viață al omului, drepturile și calitatea vieții și include 4 piloni ai dezvoltării durabile, cu 10 obiective pe termen lung. Astfel, unul din obiectivele trasate este de a asigura un consum responsabil al resurselor naturale.
• Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul gestionarea deșeurilor și a resurselor naturale de prevederile stipulate în: <u>Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive.</u> <p>Problemele care au condiționat elaborarea proiectului Codului Subsolului (în redacție nouă), sunt atribuțiile instituțiilor existente care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării și exploatării resurselor minerale, sunt definite contradictoriu și confuz, ceea ce creează impedimente în corectitudinea implementării unor politici în domeniul subsolului; multe prevederi în Codul subsolului nr. 3/2009 sunt formulate contradictoriu sau vag, creând confuzii legislative și imposibilitatea aplicării acestora; procesul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol se desfășoară într-un mod birocratic cu un șir de impedimente netransparente; lipsa responsabilității agenților economici de a actualiza actele desuete creează impedimente în procesul de control geologic și supraveghere minieră; procesul de exploatare a zăcămintelor inevitabil afectează mediul, impactul fiind</p>

întotdeauna unul negativ.

Finalitatea urmărită prin aprobarea proiectului codului subsolului este de a avea un nivel cât mai înalt de transparență în activitatea instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării, monitorizării și exploatarei resurselor minerale în mod sustenabil, coerența între acte normative și simplificarea procedurii de obținere a actelor permissive privind atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) transpune *parțial* mai multe directive și anume:

1. Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, așa cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 102/15 11.4.2006, p. 15. Transpunerea și implementarea Directivei 2006/21/UE este importantă în contextul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE.

2. Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 164 din 30.6.1994.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului de lege cu Directiva 2006/21/UE și Directiva 94/22/CE, s-a elaborat tabelele de concordanță, care vor fi supuse expertizei de compatibilitate către Centrul de Armonizare a Legislației.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Urmare a lacunelor și deficiențelor identificate în procesul de gestionare a resurselor de substanță minerală utilă și luând în considerație recomandările Hotărârii Parlamentului nr. 200/2022 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului, precum și respectării angajamentelor asumate de către Republica Moldova pe plan internațional se impune necesitatea de a modifica și ajusta Codul Subsolului nr. 3/2009. Principalele prevederi din conținutul Codului Subsolului (în redacție nouă) se axează pe:

- definirea unor noțiuni care va avea drept efect prevenirea eventualelor neclarități și interpretări eronate a prevederilor legale.
- individualizarea, completarea și revizuirea atribuțiilor autorităților publice în domeniul gestionării și protecției subsolului. Aceste prevederi urmăresc clarificare competențelor tuturor autorităților publice, în vederea evitării dublării sau interpretării eronate a prevederilor legale. Totodată, ținând cont de faptul că, Agenția pentru

Geologie și Resurse Minerale va elibera autorizațiile privind folosirea subsolului, Agenția de Mediu efectuează evaluarea impactului asupra mediului în domeniul folosirii subsolului, precum și Inspectoratul pentru Protecția Mediului exercită funcțiile de control și supraveghere a subsolului s-a completat Codul Subsolului (în redacție nouă) cu un articole noi care enumeră atribuțiile Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenției de Mediu și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

- desfășurarea activității în domeniul subsolului în baza autorizației pentru folosirea subsolului. Activitatea în sectorul minier în baza autorizație pentru folosirea subsolului va crea condiții transparente și adecvate privind atribuirea subsolurilor în folosință, deoarece la ora actuală contractul administrativ care este încheiate între Ministerul Mediului și agenții economici nu reprezintă act permisiv pentru genul de activitate pe care îl desfășoară. În mod deosebit este important ca acordarea drepturilor de exploatare să aibă loc în termeni restrânși, cu respectarea principiilor de transparență și de utilizare eficientă a resurselor minerale.
- garanție financiară pentru refacerea mediului. Influențele negative se manifestă la toate etapele de exploatare a subsolului și chiar și după finalizarea lucrărilor. De regulă activitățile de minerit presupun lucrări de reabilitare a spațiilor asupra cărora s-a intervenit. Ținând cont de faptul că lucrările de reabilitare/recultivare sunt costisitoare, agenții economici nu au interesul pentru a executa toate lucrările necesare pentru a diminua efectele negative ale exploatărilor miniere la minim. Din această cauză, controlul din partea autorităților asupra respectării de către agenții economici a cerințelor de recultivare este crucială nu doar la etapa de implementare, ci și la proiectare. Astfel, printre documentele prioritare ar fi cele ce reglementează crearea și utilizarea fondurilor de lichidare și recultivare a terenurilor afectate de exploatările miniere.
- înlăturarea impedimentelor din procesul de control geologic și supraveghere minieră. În vederea asigurării gestionării eficiente și raționale a resurselor naturale, în contextul agenților economici care dețin acte normative desuete (cu coordonate convenționale) și nu au actualizat până la ora actuală aceste acte ce țin de transformarea coordonatelor perimetrelor miniere în sistemul MOLDREF-99. Astfel modalitatea proceduri pentru a obliga acești agenți economici de a actualiza actele desuete sunt reglementate în dispozițiile tranzitorii ale Codului Subsolului (în redacție nouă).

Prin alinierea legislației naționale la prevederile Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, așa cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 102/15 11.4.2006, p. 15. Transpunerea și implementarea Directivei 2006/21/UE este importantă în contextul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte

tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE, și Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 164 din 30.6.1994, armonizată parțial prin Codul Subsolului (în redacție nouă), Republica Moldova are obligația de a lua măsuri în vederea asigurării gestionării raționale a subsolului, din punct de vedere economic și social, a tuturor tipurilor de resurse ale subsolului în baza folosirii tehnologiilor avansate și respectării standardelor, limitelor, normelor și regulilor de folosire a subsolului. Proiectele întreprinderilor miniere extractive vor prevedea: depozitarea, evidența și păstrarea substanțelor minerale utile temporar nefolosite și a deșeurilor producției ce conțin componente utile.

Totodată, activitățile planificate din industria extractivă vor fi supuse evaluării impactului asupra mediului care sunt specificate în anexa nr.2 a Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Evaluarea impactului asupra mediului pentru activitățile legate de folosirea subsolului va este efectuată de către Agenția de Mediu, și care va fi parte componentă a autorizației de exploatare a substanțelor minerale utile.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costuri administrative

Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) **nu generează costuri administrative și nu necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.**

Costurile estimate pentru agenții economici

La moment, agenții economici care intenționează să desfășoare activitatea de explorare a subsolului în conformitate cu pct. 10 din anexa nr.2 la HG nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului suportă cheltuieli la participarea la concurs, tariful pentru participare la concurs constituie 317 lei și este nerambursabil. Veniturile în urma desfășurării concursului sunt repartizate pentru acoperirea cheltuielilor legate de desfășurarea concursului. Încasarea taxei pentru pachetul de documentație geologică pentru concurs este de 3810 lei, conform HG nr. 33/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor, a Nomenclatorului serviciilor și a tarifelor la serviciile prestate de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. În urma aprobării Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) **taxele pentru participarea la concurs pentru lucrările de explorare vor fi excluse.**

Ulterior, agenții economici care intenționează să desfășoare activitatea de exploatare a subsolului, suportă costurile pentru obținerea acordului de mediu emis de Agenția de Mediu în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Proiectul Legii propus **nu are impact asupra cuantumului acestor taxe, care vor rămâne**

neschimbate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ministerul Mediului prin intermediul Agenției de Mediu și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului va asigura implementarea proiectului Codului Subsolului (în redacție nouă) și va elabora propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu noile reglementări, precum și va asigura elaborarea proiectelor de acte normative necesare pentru implementarea prevederilor Codului Subsolului (în redacție nouă), cum ar fi:

- Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative;
- Modificarea Hotărârii de Guvern nr.259/2013 cu privire la implementarea unor prevederi ale Codului Subsolului;
- Regulamentul privind modul de creare și folosire a mijloacelor fondului de lichidare și recultivare;
- Regulamentul privind modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile;
- Regulamentul privind controlul geologic de stat și supravegherea minieră;
- Regulamentul privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice;
- Regulamentul privind lichidarea și conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile;
- Regulamentul privind stabilirea procedurii și modului de sistare totală sau parțială a activității de exploatare a subsolului;
- Regulamentul privind modul de trecere la pierderi a substanțelor minerale utile de la balanța de stat și a întreprinderii miniere;
- Mecanisme de asigurare (garanții financiare) a recuperării prejudiciilor aduse mediului și executării lucrărilor de recultivare și post-recultivare;
- Instrucțiunilor privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor;
- Instrucțiunilor privind Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor;
- Instrucțiunii privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul nerespectării legislației privind folosirea subsolului;
- Instrucțiuni privind prețul de cost a resursei minerale luată ca referință la calcularea prejudiciului adus mediului cu menționarea expres al prețului pentru calculele la evaluarea prejudiciului;
- Instrucțiunii de executarea a lucrărilor de topografie minieră și ținare a documentației grafice miniere;
- Stabilirea unui sistem funcțional de reglementare și control a agenților economici și specialiștilor din domeniul forării/întreținerii/exploatării sondelor arteziene.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Astfel, în procesul de elaborare a proiectului de act normativ sunt respectate reglementările procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de *Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, și *Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului*.

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului la data de 10.08.2023 (<https://www.mediu.gov.md/ro/node/4420>).

Proiectul a fost elaborat de Ministerul Mediului în colaborare cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale și Inspectoratul pentru Protecția Mediului ținând cont de recomandările Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului. Întru definitivarea proiectului de lege au fost organizate mai multe ședințe cu participarea reprezentanților tuturor autorităților enumerate mai sus, fiind elaborat proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă).

Anunțul de inițiere a consultărilor publice a Analizei Impactului de Reglementare (AIR) asupra proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului la rubrica „Transparența decizională” – „Proiecte de documente” la data de 15.09.23 cu data limită de 03.10.23, la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-analizei-impactului-de-reglementare-la-proiectul-codului-subsolului-in-redactie-noua-cat-si-asupra-proiectului-codului-subsolului-in-redactie-noua/11153>.

Totodată proiectul actului normativ a fost examinat în cadrul ședinței Grupului Consultativ din data de 17.10.2023 și 27.10.2023 organizată în sediul ministerului la care a participat mediul de afaceri din domeniul minier, mediul academic și autoritățile publice din subordine.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție, expertizei juridice și altor expertize va fi inclusă după recepționarea rapoartelor de expertiză respectivă.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) urmează a fi suspus expertizei anticorupție în cadrul procesului de avizare/expertizare și consultare publică. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) urmează a fi suspus expertizei de compatibilitate

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) a fost suspus expertizei juridice în cadrul procesului de avizare/expertizare și consultare publică, astfel prin scrisorile nr. 04/2-11133 din 18.12.2023 și nr. 04/2-1634 din 20.02.2024 au fost recepționat avizele Ministerului Justiției.

11. Constatările altor expertize

Analiza Impactului de Reglementare la proiectul Codului Subsolului (în redacție nouă) a fost supusă examinării în cadrul ședinței Grupului de Lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 26 septembrie 2023 a examinat și a susținut AIR cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analizei impactului de reglementare la proiectul Codului Subsolului în redacție nouă (Extras din Procesul-verbal nr. 36 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 26 septembrie 2023).

Secretar de Stat

Digitally signed by Stratulat Grigore
Date: 2024.05.21 16:36:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Grigore STRATULAT